PRO SANCTI JOANNIS DE DEO

Inſtitutoris Fratrum Caritatis Panegyrico.

M O N I T U M.

Fieri non poteſt S. Joannis de Deo Panegyricus, quin ſimul fiat Caritatis, atque miſerationis erga pauperes, ac miſeros; non ſolum ea de cauſſa, quia hic proprius extitit character magni hujus S. Viri, qui hac in re præſtitit inter illos, qui per amabilem hanc virtutem celebrati fuerunt, verum etiam quia divina Providentia illum Eccleſiæ dedit, ut noviſſimis hiſce temporibus inſtauraret caritatem, quæ primis Chriſtianiſmi temporibus obnitebat.

Neque ideo putes Sanctum hunc Virum non aliunde etiam inſignem eſſe propter pœnitentiam, ac admirabiles auſteritates, propter ſummam confidentiam in Dei providentia, propter heroicam patientiam in perferendis contumeliis, propter generoſum mundanæ gloriæ, ſuique nominis, & exiſtimationis contemptum eo uſque ut haberi voluerit veluti de ſanæ mentis uſu dejectus. Dici denique poſſet in laudem S. Joannis de Deo, illum præclarum nobis reliquiſſe virtutum omnium exemplum; eas vero in quibus peculiariter excelluit, ac ſe magis imitabilem reddidit, eſſe opera caritatis miſericordiæ erga pauperes, & infirmos, quorum ſervitio ſeſe totum dicavit; immo ſub hac imagine repræſentandus eſt.

Quod ſpectat ad modum tractandi hujus argumenti, quod ſolidis animadverſionibus locum præbet, tota difficultas eſt una propoſitione præcipuas colligere virtutes, & actiones Sancti hujus maxime proprias, eaſque ad illam referre tamquam diſpoſitiones, adminicula, vel occaſiones divinitus paratas ad obeundum ſanctum hoc caritatis officium, ad quod fuerat deſtinatus: quæ res omnia opera bona, quæ erga proximum poſſunt exerceri, complectitur.

P A R A G R A P H U S P R I M U S.

Variæ Sermonum id genus Structuræ.

Quis putas eſt fidelis ſervus & prudens, quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam? Matth. 24.

I. DEus, qui ſummum bonum eſt, & bonorum omnium fons, variis ſe modis communicat Sanctis. Quemadmodum adducit eos ad fines ſuos per gratiam, quæ ex Divo Petro multiformis eſt, varios illis tribuit ſanctitatis characteres prout gloriam ipſius, vel eorum decet Sanctificationem, vel Eccleſiæ utilitatem, efficiens, ut in ipſis dominetur aliqua ex divinis ſuis perfectionibus. Sunt viri miſericordiæ, quos locupletes facit magis propter alios, quam propter ipſos; quos ſuſcitat, ut ſint publici benefactores, & ut reliquorum hominum egeſtatibus opitulentur. Sunt viri potentiæ, quibus videtur omnem brachii ſui vim conceſſiſſe; qui naturam omnem obſtupefaciunt, eamque ſignis atque prodigiis ſuis ſperant, cum agitur de probanda veritate, vel de timore judiciorum ſuorum incutiendo. Verum ſunt & viri providentiæ, quibus dedit non ſolum cor docile, ac fidele, ut ſe ſe penitus tradant in amabilis hujus providentiæ manus in iis, quæ ad vitæ ſuæ regimen pertinent; ſed præterea cor tenerum, atque ut loquitur Sapiens, cor pronum ad miſericordiam, ut ſint ejuſdem Providentiæ miniſtri, videlicet ut curam gerant neceſſitatum eorum, qui fortunæ bonis deſtituti ſunt. Ita conſiderare poſſumus Joannem de Deo in vita ſua particulari.

Exordium hoc deſumptum eſt ex Flechier in Sermone S. Joſeph; S. Joanni de Deo accommodatum.

1. Tamquam objectum divinæ Providentiæ, quæ illum per inſuetas deduxit vias, quæ illum protexit, ac defendit contra eos, qui conati ſunt pia ejus evertere conſilia, quæ illum ex ſexcentis periculis eruit, quæ flagitioſo vitæ genere, in quod per infelicitatem inciderat, eduxit illum, ac tandem illi aſſignat munus, quod conſtituit vitæ ipſius felicitatem, & gloriam.

2. In vita ejus publica eum conſiderare poſſumus tamquam vicarium, miniſtrum, & ſupplementum divinæ providentiæ, ut conſuleret neceſſitatibus pauperum, & derelictorum.

Pro priori parte ſatis eſt conſiderare. 1. Quomodo egreſſus de patris ſui domo ab ipſa pueritia, derelictus fuit ab eo, qui abduxerat illum, atque in ſe educationis ejuſdem curam receperat. Exceptus fuit caritatis titulo a quodam viro optimo, a quo factus fuit paſtor ſui gregis in agro. Quis jam non videt divinæ Providentiæ conſilium, illum præparantis curæ, & regimini pauperum? Ibi puer hic paſtor ita hominis caritate referti toto tempore famulatus ſui amorem ſibi conciliavit, ut ille hunc heredem ſuum ſcribere decreviſſet, eique nuptui tradere unicam filiam. 2. Ad evitandum hoc conjugium, cui nequaquam deſtinaverat illum providentia, militiæ nomen dedit: verum cum per licentiam, & prava exempla præclaram indolem corrupiſſet & jam oblitus fuiſſet omnium aſceticarum exercitationum, in graviſſima proruit flagitia, ex quibus illum divina eruit miſericordia, quæ prohibuit, ne periret per varios moleſtos caſus, quos Providentia diſpoſuit, ut illi nauſeam crearet ſuſcepti inſtituti, eumque cogeret, ut ad priſtinum paſtoris officium reverteretur. 3. Urget illum herus prior, ut conditionem, atque utiliſſimam affinitatem, quam antea illi propoſuerat, acceptet; ſed ille aſſentiri nequit, maluitque ad bellum ſe conferre, quod tunc contra Turcas Chriſtiani nominis inimicos agebatur, ſperans ſe hoc pacto expiaturum prioris militiæ crimina, immo etiam ſe inventurum occaſionem ſuſtinendi Martyrii, quod vehementiſſime optabat. Sed licet fortitudinem ſuam inſignem effeciſſet, ſuique Ducis amor illum in ſpem adduceret fortunam ſuam provehendi, Deus, qui illum ſanctioribus miniſteriis deſtinaverat, pace uſus eſt cum Ottomano ſancita, ut profugum providentiæ revocaret in patriam: ubi audiit mortem genitricis ſuæ, quam illi conſciverat dolor filii in ipſa pueritia amiſſi, ſimulque beatam mortem patris, qui orbus filiis Religionis ſtatum fuerat amplexus, quæ res ad vivum commovit Joannem de Deo, effecitque, ut ſerio ſe ſe colligeret; alter Providentiæ tractus, ducentis illum ſenſim, & quaſi per gradus eo, quo cupiebat. Denique oblata ei occaſio Sermonem audiendi Sancti viri Joannis de Abula illius converſionem perfecit, effecitque ut graviſſimum aggrederetur pœnitentiæ genus, de quo fortaſſe non alias verba fieri auditum eſt. Hinc Sanctus iſte Pœnitens correptus pio zelo ſe ſe penitus devovendi Deo, quin ſciret adhuc quodnam opus illi futurum eſſet jucundius, at quænam de ſe eſſet divina voluntas; quam illi mox ſignificavit idem vir Sanctus de Abula, qui ad id illum determinavit, ut Salvatori ſerviret in perſona pauperum, & infirmorum omnibus Caritatis operibus, quæ deinceps ardens ejuſdem zelus ſuggeſſit. Hæ viæ ſunt per quas eum providentia deduxit, ut jam illius fieret Vicarius, atque Miniſter erga miſeros: ubi incipit vita ejus publica.

Pro parte altera conſiderari poteſt, ad hoc ut Joannes digne ſibi commiſſo munere perfungeretur. 1 Deum illi paternam dediſſe caritatem erga omnes miſeros, ut tenere eos amaret, ac ſibi eorum amorem conciliaret, ita ut illos reſpiceret tanquam filios, quorum curam ipſi mandaverat Deus, & qui illum intuebantur tanquam illum, qui ſibi patris loco datus fuerat a Deo. Hic autem non ſolum amor erat tener, & miſericors, ſed etiam practicus; firma, & conſtans voluntas illis omnia procurandi ſolatia, quibus poſſent indigere. 2. Illi Deus impertiit curas paternæ ſuæ providentiæ erga egenos, ægros, & derelictos, ut illos deduceret, nutriret, omnibuſque eorum neceſſitatibus conſuleret; & illos tueretur, protegeret & in via ſalutis erudiret &c. 3. Dominus idem Pater miſericordiarum illi poteſtatem ſuam communicavit, efficiens, ut omnes illius conatus e voto cederent, ſæpe etiam per miracula, & inopinatas vias, quæ humanam prudentiam prorſus ſuperabant: quæ omnia probant id quod a nobis propoſitum eſt, S. Joannem de Deo conſtitutum fuiſſe ſuper Domini familiam, tanquam fidelem, prudentemque ſervum. *Quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam.*

1. S. Joannes de Deo nobis exemplo ſuo oſtendit, quocumque in ſtatu Providentia nos in lucem proferat, poſſe nos opem ferre pauperibus, eiſque conſulere; etenim cum & ille pauper eſſet, zelus, & caritas effecit, ut fontes nanciſceretur, ex quibus hauriret, unde omnibus miſeriarum generibus ſubveniret, xenodochia ædificaret, Ordinemque inſtitueret propter extenſionem, & excellentiam Caritatis, quam exercet inſignem. Sin autem non ſuppetit nobis ratio imitandi illum actionibus adeo heroicis, poſſumus ſaltem conſiliis, eleemoſynis, viſitatione pauperum, & ægrotantium, viduarum, orphanorum & detentorum in carcere, quivis juxta ea adminicula, atque talenta, quæ illi divina contulit providentia. II.

2. S. Joannes de Deo nobis oſtendit, nos teneri miſeris opitulari, quia non ſolum membra ſunt noſtra, ut loquitur Scriptura, verum etiam membra J. C., quæ rationes profecto nos excitare debent, ut ſanctam hanc praxim ſequamur.

3. S. Joannes de Deo nobis ſuo oſtendit exemplo, ſi tenemur corporalibus miſerorum neceſſitatibus ſubvenire, multo magis ſpiritualibus teneri, ſive illos ipſi erudientes, vel illis procurantes, a quibus in ſalutis via valeant edoceri, niſi forte nobis conceſſerit Deus talenta, quæ neceſſaria ſunt ut digne hoc munere perſungamur; tenentes pro certo, hoc genus caritatis eo eſſe præſtantius, quo anima eſt corpore nobilior, totoque cælo excellentior.

Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, & heredes regni, quod repromiſit Deus diligentibus ſe? Jac. 2. 5. S. Joannes de Deo pauper fuit in hoc mundo, ſed locupletavit illum caritas ſua ſecundum Deum, & adquiſivit illi tres pretioſos theſauros; videlicet theſaurum virtutum, theſaurum paſſionum, theſaurum gloriæ. III.

Primum, caritas adquiſivit illi theſaurum virtutum praxi operum miſericordiæ erga pauperes, & infirmos. Poſtquam quatuordecim annos egit armenta, & mox ſtipendia meruit, ac tandem librorum, imaginumque propola factus eſt, elegit illum Deus, ut ex eo inſignem Sanctitate virum faceret, eumque omnibus Cæli divitiis locupletaret. Audiens die quadam inſignem Evangelii præconem Joannem de Abula, ita acri peccatorum ſuorum ſenſu, ac dolore affectus fuit, ut concione abſoluta per vias, & plateas Granatæ diſcurrerit elata voce clamans: *Miſericordia, Domine, Miſericordia peccatori, a quo læſus fuiſti.* Populus obſtupefactus audiens illum, eumque videns totum luto conſperſum, in quo ſeſe volutabat, miſericordia ductus deferri juſſit in dementium noſocomium, credens illum de ſana mente dejectum eſſe. Sed Deus qui utitur S. Crucis ſtultitia, ut falſam ſæculi ſapientiam confundat, quamprimum oſtendit inauditum caſum hunc opus fuiſſe dexteræ ſuæ, quæ in illum miſericordiæ locum adduxerat famulum ſuum, ut illum faceret Patrem pauperum, ejuſque caritati munus daret, quod deinde illi mundi totius admirationem conciliavit. Cum enim ſeſe devoviſſet pauperum & ægrotantium miniſterio conſilio ejus, qui illum converterat, benedictione accepta ab Epiſcopo Toletano, qui eidem, & Religionis habitum, & nomen Joannis de Deo dedit, omni bonorum operum generi ſe abdidit eo ſucceſſu, ut brevi jecerit Otdinis fundamenta, qui hodierna die in omnem fere terrarum orbem diffuſus eſt, qui a filiorum ipſius caritate non leve haurit ſubſidium.

Secundo, Caritas Joannis peperit illi theſaurum paſſionum per exercitationem patientiæ invictæ, quam neque hominum nequitia, neque dæmonum rabies potuit unquam labefactare. Cum contumelioſe plagis afficeretur, ajebat, *Percutite, fratres, percutite corpus hoc, quod eſt cauſſa meæ infelicitatis.* Cum ab inimicis gravi aliqua læſus eſſet injuria, corde ſuavitatis pleno dicebat illis. *Serius, ocyus ſi ſalvari volo, neceſſe eſt, ut vobis parcam, præſtat igitur, ut parcam ſtatim.* Cum dæmones invidentes bono, quod ab eodem fiebat, illum ſuffocare adnitebantur, ipſe non aliud habebat perfugium, quam preces: *Jeſus*, ajebat, *ſit mihi in auxilium.* Suavitas Sancti hujus nominis Jeſu pretioſum erat balſamum, quo vulnera illius curabantur. Attamen nullum infenſiorem habebat perſecutorem ſe ipſo. Nullas corpori ſuo permittebat inducias: nonniſi ſuper mattam cubabat, adeo parum cibi ſumebat, ut vix vitam ſuſtineret, atque ut omnia verbo uno complectar, totam ſuæ Caritatis dulcedinem proximo reſervabat, ſibi tantum ſeveritatem. Quamobrem mirum non eſt ſi Filius Dei aliquando illum inviſens cum Sancta Matre ſua, & S. Joannes, ſpineam coronam capiti ejus impoſuit. Ita ille coronat amicos ſuos, qui ſibi gloriæ vertunt propter ejus amorem pati.

Tertio, caritas magni hujus ſervi Dei gloriæ theſaurum illi comparavit, qui non alius eſt, quam ipſe Deus: cum enim ipſe caritas ſit per eſſentiam, merces quoque illius eſt per bonitatem. Regnum Cælorum promittit diligentibus ſe, cujus primos heredes aliquando conſtituet ſibi in pauperum perſona inſervientes. *Amen dico vobis, quamdiu feciſtis uni ex his fratribus meis minimis, mihi feciſtis. Venite benedicti Patris mei, poſſidete paratum vobis regnum a conſtitutione mundi.* (*Matt.* 25.) Quod Salvator extremo mundi die dicturus eſt in gratiam eorum, qui caritatis opera exercuerunt, in anteceſſum dixit S. Joanni de Deo, adhuc viventi. Cum enim aliquando de more pauperibus pedes ablueret, Dei Filius apparuit, & dixit illi: *mihi lavas pedes: mihi ſervis in perſona pauperum.* Quis in poſterum ſe beatum non cenſebit, ſi poterit de pauperibus bene mereri, captivos inviſere, infirmis opem ferre, obire xenodochia, quandoquidem Salvator hæc omnia ſibi facta putat? *P. Novet in Meditationibus.*

IV. Poteſt etiam conſiderari S. Joannes de Deo tanquam victima devota caritatis operibus, & oſtendere,

1. Illum ſe totum conſecraſſe, corpus, & animam, vitam, & valetudinem infirmorum ſolatio. Oculi ejus intenti dumtaxat fuiſſe videntur pauperibus inquirendis majori cura, atque attentione, quam avari quærant modum coacervandi pecuniam. Lingua uſus eſt prædicans pauperibus, & eorum miſerias annuntians. Conſecravit manus ſuas opem ferens omnibus ægrotis quibuſcunque morbis eſſent infecti.

2. Non neglexit ſolum, verum etiam prodegit valetudinem ſuam in ſubſidium ægrotantium, ſive aſſiſtens contagioſo morbo laborantibus ſine præcautione, & cum ſumma ſollicitudine, ſive exinaniens vires ſuas vigiliis, laboribus, & pœnis, quibus ſe ipſum interdiu, & noctu urgebat, ut omnibus eorum neceſſitatibus ſubveniret, quin ullam ſuimet ipſius rationem haberet.

3. Conſecravit vitam ſuam naturalem pro pauperibus, ac potiſſimum ægrotantibus, ſeſe explicite voto adſtringens, ideoque ex officio ad omnem, quamcumque operam illis præſtandam; immo neque ſatis illi fuit ſemel vitam ſuam conſecrare muneri huic caritatis refertiſſimo; verum etiam illam quotidie conſecrat in perſona filiorum, quos Eccleſiæ peperit, ut ſibi in ſancto hoc miniſterio ſuccederent, quoniam nemo eſt, quocumque laboret morbo, qui zeli ipſius non experiatur effectus; ſanctus hic vir medetur adhuc per manus ſucceſſorum ſuorum neceſſitatibus eorum, qui maxime derelicti ſunt, ita ut de illis dici poſſit, æque ac de ipſorum Patriarcha: *Iſti ſunt viri Miſericordiæ, quorum pietates non defuerunt.* (*Eccl.* 44.)

Quemadmodum Deus in Sanctis litteris ſe ipſum vocat *Deum miſericordiarum, & totius conſolationis*: S. Joannes de Deo, cujus elogium iſtic conteximus, vere eſt homo Dei, & perfecte replet glorioſi hujus nominis ſignificationem in exercitio caritatis, & operum miſericordiæ erga pauperes, ægros, omneſque miſeros, qui proprie ſunt objectum miſericordiæ, & caritatis hominum, idque tribus potiſſimum ex cauſſis. V.

1. Quia appellatus fuit a Deo, & in hac exercitatione adhibitus, poſtquam plures annos probatus fuit in variis aliis muneribus, quæ illi deſiderium hujus praxis immiſerunt, & omnem affectum, qui poſſit deſiderari: videlicet in munere Paſtoris, quod fuit veluti tyrocinium: in militis officio, quod cum illum ipſum effeciſſet miſerationis objectum, docuit eum aliorum miſereri in eorum ærumnis, & neceſſitatibus, in ſtatu pœnitentis, eo quod aliquandiu receſſerat ab officio, & fidelitate quam debebat Deo: quippe in hoc ſtatu humiliationis, & pœnitentiæ, qui eidem Domini miſericordias promeruerat, non poterat non habere ſenſus miſericordiæ, & miſerationis erga alios.

2. Quia per peculiarem vocationem implicitus fuit in graviſſimis, ac moleſtiſſimis caritatis operibus, ſcilicet in pauperum, & ægrotantium cura in xenodochiis.

3. Quia dedit illi Deus talenta neceſſaria, ut digne perfungeretur hoc munere, eique omnia ſuppeditavit adminicula, per quæ omnia illi e voto ſuccederent. Quod æquiſſimo jure illi promeruit nomen hominis Dei, tanquam miniſtro, ac diſpenſatori caritatis, & miſericordiæ illius erga miſeros, omnia hæc enim exprimuntur eo nomine, quo Deus ipſum vocavit: *Joannes de Deo.*

Ad concinnandum illuſtre elogium S. Joannis de Deo, oſtendi poteſt. VI.

1. Ipſum fuiſſe Apoſtolum, & Præconem caritatis, & miſericordiæ, cum hanc prædicaverit, & exercuerit omnibus diebus vitæ ſuæ erga pauperes, ægros, & omnes, qui illius ope indiguerunt.

2. Fuiſſe perfectum caritatis exemplar, cum nulla ſint opera miſericordiæ, & caritatis, quæ cum indefeſſo zelo non exercuerit.

3. Fuiſſe martyrem caritatis, cum obierit propter nimios labores ſuos, & in ipſa ejuſdem caritatis exercitatione.

Quis putas eſt fidelis ſervus, & prudens, quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam, ut det illis cibum in tempore? Matth. 24. Beatus Joannes de Deo hic ſervus fidelis eſt, in quo conſiderare poſſumus VII.

1. Fidelitatem in ſequenda voce Dei vocantis.

2. Zelum in procuranda ſalute pereuntium animarum.

3. Prudentiam in diſtribuendis eleemoſynis, quæ ipſi ſuppeditantur. Hæc tria ſunt puncta elogii ipſius, quæ tres ſermonis partes conſtituunt. *P. Simon a Virgine Carmelita in Panegyrico ſuo de S. Joanne de Deo.*

P A R A G R A P U S II.

Fontes unde hauriri copia poteſt ad replendas has ſermonum ſtructuras, & Auctores de hoc agentes argumento.

FRanciſcus Caſtro, Superior, vel adminiſtrator Xenodochii Granatenſis primus fuit, qui ſcribendam S. Joannis de Deo vitam fuerit aggreſſus. Hanc elucubratus eſt poſt viginti, vel triginta annos ab obitu Sancti viri, & ita loquitur, ut nullum relinquat locum dubitandi de veritate eorum, quæ narrat.

Auctores qui Sancti hujus vitam ſcripſerunt.

Antonius Govea Epiſcopus Ciranenſis, & Viſitator Apoſtolicus Perſidis, ratus Sancti hujus vitam nimis brevem eſſe, aliam elucubratus eſt a Sancta Inquiſitione probatam, ubi refert, & explicat non pauca peculiaria facta, quæ propter cognitionis defectum in ſuperiori fuerant prætermiſſa.

P. Auguſtinus de Victoria Sacerdos Ordinis Sancti noſtri ſuperiorem hiſtoriam adhuc ampliorem effecit, eique addidit narrationem Translationis reliquiarum Sancti.

Joannes de Loyac *Abbas de notre Dame de Gondon* gallice edidit aliam beati Joannis de Deo vitam, ubi ſingula fuſius proſequitur, potiſſimum vero miracula, cultum, & honores, qui illi poſt mortem adhibiti ſunt, & Decretum Congregationis Rituum de Sancti hujus Beatificatione.

Bolandus quoque hiſtoriam illius retulit Tomo primo Martii, ſed hæc non aliud eſt, quam compendium eorum, quæ Franciſcus Caſtro, & Antonius Foyea ſcripſerunt.

Spondanus anno 1572. & item anno 1617. loquitur de S. Joanne de Deo in Annalibus, eumque magnis extollit laudibus, quod illi omnes fecerunt, qui Eccleſiaſticam hiſtoriam ſcripſerunt uſque ad Sancti hujus noſtri deceſſum.

Denique extat noviſſima ejuſdem vita ſuppreſſo auctoris nomine, ſed optime ſcripta, ceteris amplior, continens præter Sancti vitam, decretum canonizationis ejus, & vitas aliquot fratrum Caritatis illuſtrium ſanctitate. Ex hac vita depropſimus meliorem earum rerum partem, quæ his collectaneis inſeruimus.

Biroat tomo 1. Panegyricorum, ubi unus adeſt S. Joannis de Deo.

Concionatores nuperi. Et Aſcetici.

Le Maitre Doctor Theologicus unum edidit hujus argumenti ſermonem.

P. Simeon a Virgine in Panegyrico hujus argumenti.

P. Novet in meditationibus de Sanctis unam habet, quæ facili negotio converti poteſt in Sermonem de S. Joanne de Deo.

P. Croiſet in Exercitiis aſceticis pro die Octava Martii, habet compendium vitæ Sancti hujus; & proponit argumenta, quibus uti poſſumus.

Nobis communicati fuerunt Manuſcripti ſermones quidam, quibus ſuppletum eſt libris, & Panegyricis editis, qui dijudicantur.

PARAGRAPHUS III.

Loci, exempla, & Applicationes Scripturarum huic argumento.

Loci, qui convenire poſſunt variis actionibus hujus Sancti.

Tibi derelictus eſt pauper, orphano tu eris adjutor. Pſ. 10.

Beatus qui intelligit ſuper egenum, & pauperem. Pſ. 40.

Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ, idcirco ego præcipio tibi, ut aperias manum tuam fratri egeno, & pauperi, qui tecum verſatur in terra. Deuteron. 15.

Noli avertere faciem tuam ab ullo paupere, ita enim fiet, ut nec avertatur a te facies Domini. Tob. 4.

Eleemoſynas illius enarrabit omnis Eccleſia Sanctorum. Eccli. 31.

Beatus vir, qui inventus eſt ſine macula; & qui poſt aurum non abiit, nec ſperavit in pecunia, & theſauris; quis eſt hic, & laudabimus eum? fecit enim mirabilia in vita ſua. Ibidem, & in officio S. Joannis de Deo.

Non te pigeat viſitare infirmum. Eccli. 7.

Quod feciſtis uni ex iſtis minimis, mihi feciſtis. Matth. 25.

Caritas Chriſti urget nos. 2. Cor. 7.

Quis infirmatur, & ego non infirmor? 2. Cor. 7.

Pater eram pauperum. Job 24.

Si negavi quod volebant, pauperibus. Ibid. 16.

Pauper ſum ego, & in laboribus a juventute mea. Pſ. 87.

Iſte pauper clamavit, & Dominus exaudivit eum. Pſ. 87.

Qui miſeretur pauperis, beatus erit. Prov. 14.

Feneratur Domino, qui miſeretur pauperis, & viciſſitudinem reddet ei. Ibid. c. 19.

Congregationi pauperum affabilem te facito. Eccli. 19.

Qui pronus eſt ad miſericordiam, benedicetur. Prov. 22.

Qui facit miſericordiam, offert ſacrificium. Eccli. 35.

Illi viri miſericordiæ ſunt, quorum pietates non defuerunt. Eccl. 44.

Frange eſurienti panem tuum, & egenos, vagoſque induc in domum tuam; cum videris nudum, operi eum: & carnem tuam ne deſpexeris. Iſ. 58.

Miſericordia veſtra quaſi nubes matutina, & quaſi ros mane pertranſiens. Oſeæ 7.

Ordinavit in me caritatem, Cant. 2.

Venite benedicti Patris mei, poſſidete paratum vobis regnum a conſtitutione mundi, eſurivi enim, & dediſtis mihi manducare, ſitivi, & dediſtis mihi bibere, hoſpes eram, & collegiſtis me. Matth. 25.

Nudus eram, & cooperuiſtis me, in carcere eram, & veniſtis ad me. Ibid.

Exempla, & Figuræ ex Scripturis deſumptæ.

S. Joannes de Deo ad Salvatoris exemplum, ſeſe impendebat curandis infirmis.

Hoc vulgatius fuit Jeſu Chriſti munus in terra infirmos ſanare iis in locis, qua illum ſua caritas agebat. Et Evangelium plenum eſt miraculoſis curationibus, quas ubique operabatur: *Pertranſiit benefaciendo, & ſanando omnes.* (*Act.* 10.) Modo enim qui in urbibus erant principes, & ſpectatiſſimi deprecabantur illum, ut dignaretur in domos eorum ventitare, ut eos, qui morti proximi erant, curaret, modo catervatim confluebant populi, & deponebat infirmos ſuos ſecus vias, per quas illi tranſeundum erat, & modo tandem ipſe hic amantiſſimus medicus eorum preces occupabat, eoſque interrogabat, utrum vellent ſanari. Licet vero hic hominum Salvator hanc camdem reliquerit poteſtatem Apoſtolis ſuis, eamque ſæpe Sanctis ſuis ſingillatim communicaverit in argumentum auctoritatis, atque poteſtatis, quam apud illum obtinebant: nihilominus hoc non eſt commune remedium, quod expectandum ſit; ejuſque providentia nobis nonniſi humana remedia reliquit. Verum cum non deſint illi infinitæ damni faciendi rationes, excitat caritatem plurium doctorum virorum, ut opem, qua opus eſt, infirmis ſuppeditent. Ad hoc inſigne caritatis exemplum vocavit Deus Regulares Ordinis, qui paſſim de caritate appellatur, a S. Joanne de Deo inſtituti, quos caritas cum votorum ſtabilitate conjuncta, & ſpiritus vocationis aptiores efficit miniſterio, quod ſanctiſſimum æque eſt, ac utiliſſimum.

Dei Filius nobis ſuppeditat imaginem, qua Joannes pauperes conquirebat in parabola ſervi cogentis pauperes & claudos in convivalem aulam Domini ſui.

Joannes de Deo ſimilis erat Evangelico Patrifamilias, qui dixit ſervo ſuo: *Exi cito in plateas & vicos civitatis; & pauperes ac debiles, & cæcos, & claudos introduc huc.* Quid enim prætermittebat, ut ægrotantes ad xenodochium ſuum curandi confluerent? Nonne illos conſectabatur, qui prohibente ſuperbia perſuaderi non poterant, ut beneficis eorum curis uterentur, & cum mittebat amicos ſuos, qui ægros conquirerent, qua lætitia afficiebatur, cum ab ipſis aliquis adducebatur, qui ipſius vigilantiam fefellerat? Quo magis fœdati erant, ac deformes, eo illi erant cariores; quo magis ulceribus, & horribilibus plagis manabant, eo magis illos complectebatur, & eo magis aſſidue illis aſſidebat. Quæ caritas? Molles Chriſtiani, qui xenodochium adeo perhorreſcitis; vos quos extrema mollities vetat, ne crebro adeatis haſce Dei domos, ut operam veſtram pauperibus impendatis, vos qui aſſueti deliciis, & unguentis ingratum odorem ferre non poteſtis, vos, quibus ægrotantis aſpectus ſtomachum movet, huc accedite & a Joanne de Deo voſmet confundere diſcite; venite, ac videte illum voto ſeſe adſtringentem, toto vitæ ſuæ ſpatio inſerviendi pauperibus, illos tamquam onus ſuave, & pretioſum humeris deferendi, os ſuum admovendi fœdiſſimis eorum ulceribus ad pus inde exugendum, dies noctesque traducendi inter optatiſſima ea depoſita divinitus ſibi commiſſa.

Joannes de Deo comparatur Abrahæ, & S. Jo. Baptiſtæ.

Immorari poſſumus conſiderantes teneram ætatem Joannis adhuc pueri, qui de paterna egreſſus domo eſt inſciis parentibus ſecutus virum Eccleſiaſticum. Dixerunt nonnulli ipſum in re hac imitatum fuiſſe Abraham, qui patriam terram reliquit, ut pergeret ad Deum colendum in terram aliam. Putarunt alii hunc melius comparari poſſe cum S. Joanne Baptiſta, inſigni illius patrono; qui ab incunabulis fere in deſertum migravit, & qui a ſuis cognatis ſeceſſit, & ab omni mundo ut ſeſe præpararet ſuo miniſterio, & unice vacaret illi, qui ab omnibus gentibus expectabatur: Non defuerunt qui ea conſiderantes Filii Dei verba: *Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & ſorores, adhuc autem, & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus*, (*Luc.* 14. 26.) aſſeruerunt Joannem in praxim redegiſſe effatum hoc Evangelicum, & illum ſupernaturali lumine ductum, tenera adeo ætate, ſupereſſe ipſas naturæ affectiones, quæ magis culpa carerent. Sententiæ huic addi potuiſſet, cum divinitus deſtinatus fuiſſet magni Ordinis Caput, & plurimorum Religioſorum Pater, quibus relinquendi parentes erant, ut in perfectionis viam ingrederentur, Deum voluiſſe, ut ille a prima pueritia ſua hoc ipſum præſtaret, ac diluculo a parentibus ſecederet, ut toto vitæ ſuæ tempore a carne, & ſanguine expeditus, aptior eſſet ad inſpirandos hos eoſdem ſenſus illis omnibus, qui ſe ejus regimini ſubjiciebant, eoſque non verbis ſolum, verum etiam exemplo perſuaderet. Hæ præter propter ſunt facies diverſæ, ſub quibus conſiderari poteſt receſſus hic Joannis de Deo adhuc pueri. Eruditis judicium relinquimus, utrum hæc cogitata ſatis æqua ſint, & utrum ſatis valido fundamento innitantur. *Ex vita S.*

Caritas ejus comparata cum Caritate Sanctorum novi, & veteris teſtamenti.

Poſt hæc omnia quid a Joannis de Deo caritate expectatis? ut tamquam Abraham præſtoletur pauperes ſecus vias? ut illos tamquam Tobias conquirat in ſpecubus, & cavernis, & uſque in Mortuorum ſepulcris? ut, tamquam Job penetret horrentia deſerta, ut ubiquæ ſuæ caritatis effectus effundat? Nimis parum eſt Joannem de Deo conferre cum antiqui fœderis Patriarchis; habet enim neſcio quid ſingulare inter illos novi. Mirum profecto non eſt, Sanctos extitiſſe, qui tantum pauperibus fuerint largiti, quippe ex opulentis domibus editi erant, cumque multum accepiſſent a Deo, multum quoque illi dabant, & Deus illis reddebat cum fenore. Quod vero Joannes de Deo ex pauperibus ortus, ipſe pauper, & bonis omnibus deſtitutus adeo abunde ſuppeditaverit egenis, & infirmis neceſſaria, quod omnibus eorum egeſtatibus opem tulerit, ſuaſque liberalitates per omnes mundi provincias extenderit, ſolis laboribus ſuis, quin aliquem haberet fundum, nonne hoc appellari poteſt incomparabilis caritatis prodigium? *Sermo Manuſcriptus.*

Joannes de Deo comparari poteſt cum Patriarcha Abraham hoſpitalitate.

Sancti Patres ſummis extulere laudibus felicitatem Abrahæ, qui ratus ſe hoſpitalitatem erga ſimplices peregrinos exercere, dignus habitus fuit qui ædibus ſuis reciperet Angelos cæli incolas, vel etiam ex nonnullorum ſententia Deum cæli, ac terræ, qui dignatus eſt humanam formam induere ut tantum illi honorem afferret. Dicere poſſus Joannem de Deo hac in re ne minimum quidem ceſſiſſe huic Patriarchæ, quandoquidem ut ille hoſpitalitatem exercuit, illius fervorem imitatus eſt, cum obviam ivit pauperibus hos invitaturus in domum ſuam, eos domum ſuam adduxit plerumque geſtans humeris ſuis, eorum curam egit, neceſſitatibus eorum conſuluit, atque ut perfectius huic Patri Credentium ſe præberet conformem, illis operam ſuam præſtitit. Nunquid & ſimilem mercedem conſecutus eſt? utique. Cum enim quadam die ſeſe demitteret coram homine ad pedes illius abluendos, intellexit, ſe ipſi J. C. illud humilitatis obſequium præſtitiſſe. Hunc vidit gloria plenum, hunc loquentem audivit, & ex hujus ore ſumma cum animi lætitia cognovit, illi accepta eſſe, quæ ipſe faciebat, & ab illo probari quæcumque caritatis officia ab eo membris ſuis præſtabantur.

Angelus Raphael non minus de Joanne, quã de juniore Tobia bene meritus eſt.

Jure admiramur omnia officia, quæ Angelus Raphael præſtitit olim Tobiæ juniori, verum affirmare poſſumus, illum paria præſtitiſſe Joanni de Deo, cum ad id indutus fuiſſet forma viſibili, & ſeſe palam geſſiſſet eo modo, ex quo illum non ſimplicem hominem eſſe palam liqueret. Cum enim die quadam Joannes triſtis eſſet, quod non ſatis haberet panis ad pauperes ſuos alendos, vidit Sanctum hunc Angelum ingredientem ſub adoleſcentis habitu, & præter propter eodem ritu ac ille

ille indutum, afferentem calathum pane refertum, qui ad Joannem accedens inquit: *Joannes, idem nobis tecum officium eſt: accipe hunc panem; quem tibi Cælum mittit, ut tuæ ſubveniat neceſſitati.* Iterum cum Joannes de Deo ſecus viam inveniſſet pauperem imbribus, ventiſque expoſitum, cumque illum in xenodochium ſuum transferre cuperet, deficientibus viribus onere victus ſuccubuit, & hic Angelus idem ſub nobilis viri perſona ſeſe obtulit opem laturus, officioſe dicens: *Cur nimis grave pondus humeris impoſuiſti tuis? Da manum mihi, & innitere humeris meis.* Quoties hic idem Angelus viſus fuit verrere domum, ægris in omnibus eorum neceſſitatibus miniſtrare, & ea ipſa obire officia, quæ humillima ſunt, & abjectiſſima, & ſub Sancti noſtri imagine omnia ægrotantibus officia exhibere? ita ut ille domum reverſus pane emendicato per urbem infirmis ſuis, ac inveniens omnia domus munera ad unguem perfecta, ſtrata cubilia, valetudinarii aulas ſcopis mundatas, cumque ex ægris ſciſcitaretur, quiſnam hanc ſibi curam ſumpſiſſet, reſpondentibus pauperibus, hæc ab illo ipſo curata fuiſſe omnia, Joannes ſciens, a ſe illa minime facta, & illud addubitans utrum Angelus hæc omnia fuiſſet operatus, inde occaſionem arripiebat confirmandi infirmos ſuos, dicebatque illis: *Euge, fratres, euge: mittit Deus Angelos ſuos, qui vobis deſerviant.* Sanctus enim vir dubitabat utrum Angelus Raphael datam illi fidem præſtaret, quandoquidem, uti ſupradictum eſt, ſe eidem opem laturum receperat.

Fratres caritatis æque benemerentur, ac Sanctæ mulieres, quæ Salvatori miniſtrabãt ea, quorum egebat.

Singulare profecto fuit privilegium, & incomparabilis felicitas Sanctarum Mulierum, quæ teſte Evangelio, quocumque ſequebantur Dei Filium, ejuſque neceſſitatibus ſubveniebant: ſed aſpectus divini hujus objecti, quod jugiter verſabatur ante oculos ejus, tantam in mente illarum vim obtinebat, ut beatas ſe putarent eo quod bona hæc officia illi præſtare poſſent. Joannis de Deo Fratres non habent quidem prærogativam inſerviendi Deo in ipſius perſona, ſed par eorum meritum eſt, quia filio Dei imaginibus ejus opellam ſuam locant, non ſolum quatenus infirmo, verum etiam quatenus pauperi, quippe quatenus talis indiget caritatibus eorum, qui illum in Xenodochio alant, & nutriant, alioquin in vitæ periculo verſatur in perſona pauperum ægrotantium.

Factum Joannis de Deo ſe fatuum ſimulantis non caret exemplis utriuſque teſtamenti.

Facile eſt oſtendere factum Joannis de Deo ſimulantis ſe recti ſenſus jacturam feciſſe, exemplo non carere apud Sanctos utriuſque teſtamenti. Nemo unus ignorat, David, virum illum adeo ſapientem, & ſanctum veritum, ne injuriis afficeretur apud Regem Achis, locum dediſſe credendi ſe in dementiam lapſum eſſe, ut hac arte vitæ ſuæ conſuleret. *Immutavit os ſuum coram eis, & collabebatur in manus eorum, & impingebat in oſtia portæ, defluebantque ſalivæ ejus in barbam.* (1. *Reg.* 21, 13.) Sciunt item omnes Regem hunc deducentem Arcam Fœderis, ut gaudium ſuum teſtaretur, ſaltaſſe, quod cum Michol (2. *Reg.* 6.) uxor ejus tanquam indecorum illi objeciſſet, uxoris irriſionem, & contemptum deſpexit, & profeſſus eſt, ſe non deſtiturum quo minus ſe coram Domino humilem, atque contemptibilem redderet. Iſaias vero Propheta (*Iſ.* 20.) juſſu Dei ipſius aliquid admirabilius aggreſſus eſt; relicto enim pœnitentiæ indumento, quod geſtare conſueverat, poſitiſque ſoleis, & ſacco quo præcinctus erat renes, nudus coram Iſrael univerſo ambulavit. Hæc actio profecto vaticinium erat turpitudinis, & ignominiæ quæ manebat populos Ægypti, atque Ætiopiæ, quia ad nuditatem erant exponendi, & in captivitatem abducendi.

Exempla Sanctorum novi teſtamenti.

Si a veteri ad Novum Teſtamentum gradum facere cupimus, ibi poterimus plura invenire Sanctorum exempla, qui ut agerent pœnitentiam, & ſe coram Deo humiliarent, affectarunt videri inſipientes in oculis omnium, atque ſeſe gerere tanquam omni prorſus ſenſu deſtitutos. Inſigne eſt factum S. Ephrem; qui certior factus ſe in Epiſcopum nominatum fuiſſe, & ab iis conquiri, qui hanc illi dignitatem conferre cupiebant, ſimulavit ſibi mentem eſſe perturbatam, veſtes ſuas per lutum traxit, ridiculis geſtibus per urbem inceſſit, avide coram omnibus cibos deglutivit, & alia plurima fecit ſe ipſo longe indigna. Arte hac evitavit Epiſcopatum, cui ſe imparem arbitrabatur, cum ceteri cenſerent, ejus vitam, ſcientiam, & præclara talenta perfecte eminenti huic dignitati reſpondere.

Sozomenus l. 3. Hiſt. Eccleſ. c. 15.

Joannes de Deo comparatur S. Jo. Eleemoſynario, & S. Paulæ.

Scio Eccleſiaſticam hiſtoriam loqui de quodam S. Epiſcopo, qui fidelem habebat nomenclaturam omnium paralyticorum, leproſorum, ægrotantium civitatis ſuæ, & noverat tempus, ac diuturnitatem infirmitatum ipſorum. Scio, S. Hieronymum loquentem de inſignibus largitionibus S. Paulæ initio viduitatis ſuæ, teſtari ab illa tot ægros altos, nutritoſque fuiſſe in omnibus Romanæ urbis regionibus, quos & inviſebat; ita ut magnum ſe feciſſe crederet detrimentum, cum alius quiſpiam opem, & alimoniam pauperi ſuppeditaſſet. Sed parum eſt Joanni de Deo omnes Granatenſis civitatis pauperes cognoſcere; parum illos in lectulo doloris eorum convenire, ut S. Paula; caritas ſua omnes in unum locum congregat, ut ſemper illis adſit, ut eos in ſingulas horas videat, ut alat, ut ſoletur, ut de illis, quantum in ipſa eſt, benemereatur. Granatenſe Xenodochium, quod inſtituit, idem eſt adhuc, eritque cum aliis plurimis ad illius imitationem extructis æternum monumentum amoris Joannis de Deo erga pauperes.

Joannes de Deo comparatur pueris fornacis Babylonicæ.

Admirabile exemplum fuit divinæ protectionis illud erga tres pueros Hebræorum, qui juſſu Regis Babylonici conjecti fuerunt in fornacem, videre illos ſine ulla læſione egredientes de eadem; quod prodigium nobis palam oſtendit bonitatem omnipotentis erga diligentes illum, qui ignis vim non ſentiant, ubi ſacro igne illo inflammantur, quem Dei Filius in terram tulit. Hujus veritatis exemplum nobis præbet Joannes de Deo, cum illum videmus ad aliquod tempus immunem ambulare inter Xenodochii Granatenſis incendia. Nonne in illo deprehendimus fidem illi trium puerorum ſimillimam? Quoniam ut illi in igne ad tempus non ita modicum permanet, & inde evadit incolumis. Ex hac non communi actione cognoſcimus, amori non deeſſe exceſſus ſuos, & nihil eſſe, cui par minime ſit: & Chriſtianam Religionem ſuos heroas habere, quorum cor majus eſt, quam eorum, qui terrarum orbem domuerunt. Denique in hoc prodigio videmus amorem Dei & proximi non incendiis deterreri poſſe, neque multitudine aquarum extingui. *Aquæ multæ non potuerunt extinguere caritatem.* (*Cant.* 8.)

Joannes de Deo comparatus cum Sanctis Eccleſiæ primitivæ.

Poſſumus etiam Joannem de Deo comparare cum Sanctis viris, qui beatis illis Chriſtianiſmi temporibus vixerunt, quibus omnia plena erant fervore, & dicere poſſumus Sanctum noſtrum nequiquam zelo, aut caritate illis ceſſiſſe, tantum, quantum illi, adlaboraſſe, & omnes eorum virtutes imitatum fuiſſe. Profecto ille omnia terræ bona contempſit; neglexit illa, ubi ſeſe obtulit eidem occaſio adquirendi, & prætulit paupertatem omnibus bonis, quæ in ſæculo ſperare poterat. Imitatus eſt fervorem primorum fidelium, qui, ut in ſe propria peccata punirent, aſperrimas ſubiere pœnitentias: etenim nonne æque magnas, & majores etiam impoſuit ſibi, quam quas pro execrandis ſceleribus Canones Pœnitentiales exigebant? Particeps fuit gloriæ Virginum puriſſimarum; quandoquidem non ſolum conjugio ſe implicari paſſus non eſt, ſed ex quo de illo ſibi verba fieri audiit, fugam arripuit, prætulitque pœnas vitæ pauperis, ac laboribus addictæ quieti, qua frui potuiſſet, in hominis locupletis domo, filiæ ſuæ nuptias illi offerentis. Nonne imitatus eſt veteres illos Anachoretas, ſibimetipſis mortuos & mundo? & nonne, ut ſe ipſum exinaniret plura præſtitit, quam ſæculi ſectatores patiantur, ut ad ſumma dignitatum faſtigia perveniant? Quantum adhibuit obſequium illis, qui rectores erant conſcientiæ ſuæ, & quanam docilitate omnibus eorum conſiliis paruit? Si humanis ſcientiis excultus non fuit, non ideo tamen luminibus caruit, & facile eſt cognoſcere illum in via ſalutis fuiſſe oculatiſſimum. Quod pertinet ad Caritatem, non deeſt; quod miremur, nunquid non difficile eſt intelligere quomodonam homo ſine exiſtimatione, auctoritate, opibus magnum excitare potuerit Granatæ Xenodochium, & quomodo victus non ceſſerit pondere tot negotiorum, quibus circumundique premebatur, & quomodo illum non deterruerint tot objecta, quæ naturæ penitus adverſabantur? Quod ſpectat ad Martyrium, hujus quidem coronam promeritus eſt, quandoquidem reipſa ad illud obtinendum plures, magnaſque Provincias peragravit; ita ut ſi martyrium illi defuerit, aſſeri poſſit, ipſum non defuiſſe Martyrio. Denique in laudem S. Joannis de Deo dici poſſet illum vel æquaſſe, vel etiam ſuperaſſe graviſſimam veterum Eremitarum pœnitentiam, ſuſtinuiſſe inſigniorum Martyrum cruciatus, imitatum eſſe ardentiorum Apoſtolorum zelum, & præcipue exercuiſſe opera caritatis, & miſericordiæ ea quæ ſimul maxime ſunt moleſta, & optimi exempli, qua re ſeipſum inſignivit, ac imitabilem præbuit.

Providentia deduxit Joannem de Deo eo modo, quo Moyſes deduxit Iſraelitas per vias quæ videbantur illum abducere a termino, ad quam tendebat.

Qui ſerio conſiderat vias Iſraelitarum in deſerto, citra ſtuporem non poteſt illos videre euntes, & redeuntes, quaſi viarum ſuarum incertos. Moyſes errare fecit magnum hunc populum per ſexcentas ambages ſpatio annorum quadraginta; & diceres, illi conſilium fuiſſe non quidem in promiſſam terram perveniendi, ſed ab eadem magis magiſque recedendi. Sed Dei voluntas ducit illum, & nunquam opus ſuum illi e ſententia ceſſiſſet, ſi monſtratas ſibi vias negligens, eam ſecutus fuiſſet, quam illi mens ſua oſtendebat. Hoc pacto Deus Joannem adducit. Sanctus hic vir arma debet abjicere, & mox ad eadem reverti; redire in natale ſolum, & mox inde egredi; iterum fieri ruſticæ domus œconomum, iterumque equo mereri ſtipendia. Per varias haſce vias deducit Deus Sanctum hunc hominem ad finem, quem illi deſtinavit.

Favores, & gratiæ conceſſæ veteribus Patriarchis pariter & Joanni conceſſæ propter hoſpitalitatem.

S. Paulus hortatur Hebræos, ne patiantur ſuam caritatem extingui erga fratres ſuos, eoſque obteſtatur, ne obliviſcantur hoſpitalitatis, cum plures inſcii Angelos receperint in ædibus ſuis. Hæc felicitas contigit Abrahæ in valle Mambre; Loth Sodomæ; & Tobias etiam habere meruit Angelum Raphaelem comitem, & ducem filii ſui. Hi favores, qui diviſi fuerunt inter primos antiqui Teſtamenti Patriarchas, collecti inveniuntur in Joanne de Deo: atque ut oculis veſtris objicerem rectum ordinem, qui in illius Xenodochio regnare videbatur, deſcribenda mihi vobis eſſet Sapientia, quæ in ædibus Salomonis fulgebat. Conclavia ubi Salomon Miniſtros ſuos collocabat, inſignita erant characteribus magnificentiæ. Aulæ, ubi Joannes de Deo pauperes recipiebat, in ipſa ſimplicitate ſua quadam majeſtatis ſpecie renident. Illic ſupellex erat pretioſa, hic munda eſt. Illic officia pro Aulicorum meritis erant diſtributa, hic munera pro Religioſorum captu, ac dexteritate diſpenſantur. *P. Simon a Virgine Carmelita, in hujus Sancti Oratione Panegyrica.*

Applicationes quorumdam locorum Scripturæ huic argumento.

Virtus parentum ali...

Ab infantia crevit mecum miſeratio, & de utero matris meæ egreſſa eſt mecum. Job 31. Licet virtutes non ſemper hære-

Quando præſagium eſt vir utis filiorum.

hereditario jure adquirantur, neque ſemper cum ſanguine de patribus migrent in filios, poſſunt tamen eſſe felicia præſagia, & valida præjudicia, ex bonis arboribus nonniſi bonos fructus afferri, juxta ipſius Veritatis effatum; & non injuria exſpectari, ut filii ſint ſuis parentibus ſimiles. Joannes de Deo, cui contigit ex genitoribus caritate refertis in lucem proferri, ab illis hauſit ſpiritum Caritatis, ex quo Deus illum dignatus eſt ad pauperum curam evocare, & de illo dici poteſt, quod de Job, videlicet miſericordiam cum illo natam fuiſſe, & per ætatem in corde ipſius nova ſemper incrementa ſumpſiſſe.

Magnitudo zeli Joannis de Deo in juvandis pauperibus.

Quis infirmatur, & ego non infirmor? 2. Corinth. 11. Verba hæc ad unguem quadrant Joanni de Deo, quia eorum ſenſum gerebat in corde, & totus vitæ ejus curriculus non aliud eſt quam ſeries operum caritatis erga miſeros, quorum ærumnis acrius afficiebatur, quam ſi ipſe illas paſſus fuiſset. Vocatus fuerat a Deo, qui poſuerat in corde ejus hunc acrem tenerumque miſerationis ſenſum erga fratrum ſuorum calamitates. Oculi fidei J. C. illi detegunt in pauperis perſona. Ille ſibimet dicebat: poſſumne amare caput, quin amem & membra? poſſumne Salvatoris vocibus ſurdum eſſe? poſſumne non audire vocantem me, & pauperis ore dicentem: urgeor fame, dedecore afficior nuditate, innocenter turpi huic captivitati damnatus ſum? Et ad adſpectum hujus ſpectaculi, quod mihi exhibet fides, poſſumne abſtinere, quominus per civitatem, & ægros, quovis tempore, interdiu, noctuque concurſem conquiſiturus pauperes, & omnia illis præſtiturus ſubſidia in extrema eorum egeſtate? *Quis infirmatur, & ego non uror?* Plenus hac cogitatione animata hac tenera miſeratione, Joannes de Deo ſe ipſum reſpicit tanquam hominem ad caritatem exercendam natum. Nullos huic cancellos ſtatuit, nihil vel remorari, vel laxare poteſt zelum illius erga miſeros. Obices ipſos, qui miſerationi ejus adverſantur, convertit in media, ut optatum ſibi finem conſequatur, & ſolatium afferat pauperibus quacumque tandem infirmitate laborent, idque per ea, per quæ id fieri non poſſe videbatur. Adeo ingenioſa eſt caritas, plena conſiliis, ubi ſemel potita fuerit corde, eo uſque ut proximi malis ita afficiatur, perinde ac illud iiſdem affligeretur.

Joannes de Deo ſexcentis ſe objecit contradictionibus, ut Xenodochium conſtitueret.

Ordinavit in me caritatem. Cant. 2. Avertat Deus, quod Joannes de Deo unus ex illis fuerit, qui omnia forte aggrediuntur, qui ubi zelus in illis primam peperit impreſſionem, ſtatim ignem corripiunt, quin quidquam vocent ad examen, qui per temerariam præſidentiam, neque ſatis probatam caritatem ſperant omnia ſibi poſſibilia futura, qui abſque eo quod media comparent cum ſine timore ſeſe rebus omnibus objiciunt, quin laborent, qualis exitus futurus ſit. Joannes de Deo melius de officiis ſuis eruditus ordinem in ſua caritate conſtituit, & egit innixus Chriſtianæ Sapientiæ principiis, quæ illum fallere non poterant. Verum eſt ſtuporem aliquibus inceſſiſſe, quod homo ſimilis illi ſine bonis, ſine reditibus cogitaret de valetudinario extruendo; illi objectum fuiſſe non ſine irriſione, ridiculam eſſe temeritatem, & audaciam non ferendam, ſibi curam alendorum pauperum depoſcere, non habenti, unde victum illis compararet; hoc eſſe tentare Deum, & quærere ſe ipſum ſub ſpecioſo titulo exercendæ caritatis; virtutem hanc prudentia regendam eſse; ſapientis non eſſe, non vocatum, & ſine certa aliqua ſpe fore ut cepta omnia bene vertant, alicui ſeſe ingerere miniſterio.

S. Joannes de Deo fuit vir miſericordiæ & inde nuncupandus eſt.

Iſti viri miſericordiæ ſunt, quorum pietates non defuerunt; cum ſemine eorum permanet bona. Eccl. 44. Hoc intercedit diſcriminis inter Mundi Optimates, & Sanctos, quod illi nomen deſumunt, vel a terris, quas poſſident, veluti Reges; vel ab actionibus, quas alii contra alios ad mutuum excidium operantur, veluti terrarum Domitores, qui ex ſubactis Provinciis appellati ſunt. Sancti vero titulum a ſua ſanctitate deſumunt, tanquam cæleſti hereditate, & præſertim a benefactis, quæ proximo ſuo procurarunt. Hæc illorum hereditas eſt, & poſſeſſio. Hæc illorum gloria, victoria, triumphi, quapropter nuncupantur viri miſericordiæ, & caritatis: *Iſti viri miſericordiæ ſunt.* Sub hoc auguſto, & glorioſo nomine S. Joannes de Deo poteſt apparere, tanquam vir miſericordiæ, ſed ex eorum numero, quibus Deus unquam maxime ſingulares, eximioſque Eccleſiæ ſuæ fuerit elargitus. Poſſum ergo alterum hunc titulum ei tuto tribuere, quin primo ejuſdem nomini derogemus; quia non fuit homo Dei, niſi quia fuit vir miſericordiæ. *Deus Caritas eſt*, S. Joannes inquit, *& qui manet in Caritate, in Deo manet.* (*1. Joann. 4.*) Poſsumus ergo vere affirmare de Joanne de Deo, illum manſiſse in Caritate, quoniam miniſterium Caritatis exercuit, & perfectiſſime omnia Caritatis obiit officia.

PARAGRAPHUS IV.

Loci, & Sententiæ Sanctorum Patrum qui huic convenire poſſunt Argumento.

De illius Caritate, & miſericordia erga Pauperes.

Miſericordia eſt alienæ miſeriæ in noſtro corde compaſſio, qua utique ſi poſſumus, ſubvenire compellimur. S. Auguſtinus lib. 9. de Civ.

Beati illi, qui ſubveniunt miſeris: quoniam eis rependitur, ut per miſericordem Dominum de miſeria liberentur. Idem de Serm. Domini.

Nihil tam commendat Chriſtianum, quam miſeratio caritatis. S. Ambroſ. in offic.

Non memini me legiſſe mala morte mortuum, qui libenter opera caritatis exercuit. S. Hieron. in Epiſtola ad Nepotianum.

Peccatis tuis venundatus es? redime te pecunia tua; vilis pecunia, ſed pretioſa eſt miſericordia. S. Ambroſ. de S. Elia.

Nulla re omnino perinde ut miſericordia, Deus conciliatur; quandoquidem nec aliud quidpiam Deo magis proprium eſt, quippe quem miſericordia, & veritas præcedunt. S. Greg. Nazianz. Orat. de Paupertate.

Nihil tam divinum homo habet, quam de aliis bene mereri; bene fac calamitoſo, ſis Deus, Dei miſericordiam imitando. Idem ibid.

Dominus miſericordiam mavult, quam ſacrificium. Idem ibid.

Non timeatur in expenſis defectio facultatum, quoniam ipſa benignitas magna ſubſtantia eſt, nec poteſt largitatis deeſſe materies, ubi Chriſtus paſcit, & paſcitur. In omni hoc opere illa intervenit manus, quæ panem frangendo auget, & erogando multiplicat. S. Leo Serm. 10. de Quadrag.

Omnis ſumma Chriſtianæ diſciplinæ in miſericordia, & pietate eſt. S. Ambroſius in Officiis.

Si miſericordis appellatio Deum decet; ad quid aliud te Sermo Dei hortatur, niſi ut Deus fias, tanquam inſignitus propria nota Deitatis? S. Gregor. Nyſſen. I. de Beatif.

Qui petentibus dat, benefacit, qui tacentem intelligit, beatus. S. Auguſtinus ſuper Pſalmos.

Si nihil habes quod largiaris pauperi, collacryma; magnum infortunato remedium, miſeratio ex animo collata. S. Gregor. Nazianz. Orat. de paupertatis amore.

Unuſquiſque noſtrum animæ ſuæ benefacit, quoties miſericordia ſua inopiæ ſuccurrit alienæ. S. Leo Sermone 1. de Collact.

Semper illi quod largiatur, occurrit, cui bene velle non deficit. Idem de Apparitione Domini.

PARAGRAPHUS V.

Quid ex Theologia hauriri poſſit in hoc argumento.

Ut ſanctum aliquod opus e voto cedat, opus eſt ut caritati comes accedat Prudentia.

SI omnes virtutes indigent prudentia, ne aureæ mediocritatis cancellos tranſiliant, in qua tota earum perfectio ſita eſt; credendum non eſt, Caritatem, quæ illarum eſt Regina, lege hac non teneri. Etenim ſicut, D. Bernardo teſte, languet prudentia niſi caritatis ardore excitetur: ita caritas fit præceps niſi prudentia temperetur. Si Prudentiam dumtaxat audis, nihil ferme operaberis, ſi caritatem tantum, nihil tibi cedet e ſententia, eo quod nimis obtinere contendis. Prudentia a caritate ſejuncta, te nimis timidum, caritas a prudentia ſepoſita nimis audacem reddet. Si nimis aggredieris hanc ſecutus, nihil ages illam tantummodo conſulens. Ut ergo in his, quæ agimus, non deſit pulcher ille concentus, atque conſenſus, qui eſt veluti magnorum operum anima, & qui nos de eventu certos efficit, oportet, ut mutuo duæ virtutes iſtæ manum ſibi præbeant, ac ſemper inter ſe quamdam habeant affinitatem: & hoc illud, e Divi Bernardi ſententia, privilegium eſt, quod ſe recepiſse Canticorum Sponſa gloriabatur: *Ordinavit in me caritatem.* (*Cant. 8.*) Nam quantum prudentia a Caritate excitanda eſt, tantum caritas regenda, & cohibenda eſt per prudentiam. Facile videre eſt, virtutes has, cum mutuis indigeant ſubſidiis, nunquam melius fuiſſe conjunctas quam in exequendis magnis conſiliis, quæ gratia Joanni de Deo adimplenda propoſuit, & caritatem illius, quantumvis ardentem, nunquam tamen fuiſse præcipitem.

Exemplum S. Joannis de Deo oſtendit zelum Salutis proximi lenitate moderandum eſſe.

Fatendum eſt nullam eſse virtutem, ubi difficilius ſit juſtum ſervare temperamentum, quam zelum, & Caritatem erga proximum. Zelus hic ardentes, ac vehementes facit, & facile ab hoc ardore, & impetu gradus fit ad impatientiam, atque furorem, cum inopinatæ occurrunt difficultates, & inexpecta reſiſtentia. Audaces facit ad magna ſuſcipienda, & hæc audacia nonnunquam ad temeritatem uſque procedit. Efficit ut iis omnibus afficiamur, quæ pertinent ad gloriam Dei; & affectio hæc non ſemper diſtinguit ea, quæ Dei ſunt ab iis, quæ noſtra. Demum conſtantes nos præbet in ſuſceptis conſiliis; ſed verendum eſt, ne hæc conſtantia vel in pertinaciam degeneret, ut nunquam cedamus; vel in ſuperbiam, ut honori nobis vertamus fallacem firmitatem; vel in duritiem, ut nullam adhibeamus rationem ex iis, quas Chriſtiana prudentia præſcribit. Mala eo magis pericula, quo zelus immodicus illa producens ſemper approbat illa ob oculos eorum, quos agit. Semper enim ſibi jus eſse arbitratur, qui ſibi perſuaſit, ſe zelo moveri ad agendum. Caritas, quæ ſacrum hunc ignem accendit in corde virorum Apoſtolicorum, ſimul infundit ſanctam ſuavitatem, quæ quin illud molliat, aut laxet, vim ejus temperat, & acrimoniam. S. Joannis de Deo Exemplare hoc nobis palam oſtendit; quia zelus ejus comparari poteſt cum zelo Sanctorum primævæ Eccleſiæ; & quod zelum ſuum temperans chriſtiana ſuavitate, novam in Eccleſia militiam inſtituit, quæ quotidie in perſona pauperum tanta illi confert ſubſidia.

In pauperibus quibus opitulamur aliquid eſt ſupra naturam, quod noſtrâ ciere debet Caritatem, ut illam S. Jo:

Pauperum calamitates nequaquam inſpiciendæ ſunt tanquam mala mere humana: J. Chriſtus ad ordinem ſuperiorem elevavit illa, cum ſe ipſum in illis eſſe teſtatus eſt, & profeſsus eſt ſibi fieri, quæcumque in eorum commodum fierent: *Quod feciſtis uni ex iſtis minimis, mihi feciſtis.* (*Matth. 25.*) Poſtquam Deus homo factus eſt, fecit pauperes corporis ſui membra; quandoquidem, ut S. Chryſoſtomus inquit, *in paupere abſconditur Deus.* Paupertati huic ſemetipſum non ſubjecit, niſi ut illa ſpecies quædam Sacramenti videretur. In Altaris Sacramento duo ſunt diſtinguenda; alterum quod extrinſecus videtur, & quod in ſpeciem humillimum eſt; cujuſmodi ſunt panis, & vini ſpecies; alterum, quod eſt interius, & abſconditum, & quod auguſtiſſimum eſt, Corpus & Sanguis Salvatoris. Paupertas eſt tanquam Sacramentum Miſericordiæ Filii Dei, qui ſub vili ſpecie, & ſub pauperum centonibus ſuam obtegit magnitudinem, & majeſtatem; quapropter Propheta dixit: *Beatus qui intelligit ſuper egenum;* (*Pſalm. 40.*) & quærit in pauperibus, quod ſuper illos eſt, qui illorum ſaluti invigilat; & qui in illis audit vocem Dei. Ita Joannis de Deo Caritas horum miſerorum paupertatem reſpiciebat, iiſque curandis, juvandiſque eumdem calorem impendebat, ac ſi ipſum Dei Filium juvaret.

Eleemoſyna pauperibus, & præſertim infirmis erogata.

Quemadmodum Eleemoſynæ præceptum cauſsam habet generalem, quæ omnia bonorum operum genera comprehendit, & ſeſe extendit ad omnes actiones caritatis, quæ erga proximum exercentur, neceſſe eſt cognoſcere meritum peculiare, quod in ſe habent opera præſtita pauperibus infirmis in xenodochiis. Ibi duo, vel tria conſiderari poſſunt, quæ aptiora ſunt ad nobis id inſtituti genus amplectendum. Primum eſt, quod qui in locis illis excipiuntur, cum ſimul & pauperes ſint, & infirmi, magis indigent ſubſidio, quatenus magis impares ſunt victui ſibi comparando, vel operibus ſeſe exercendo, ut laboribus ſibi offam redimant. Sola paupertas debet nobis immittere ſenſus miſerationis erga eorum calamitatem; ſed paupertas cum infirmitate conjuncta, extremam reddit eorum miſeriam, & injicit graviorem illis ſubveniendi legem. Hoc innititur ipſis eleemoſynæ principiis, quæ ex Theologorum ſententia ſolos divites obligant ad erogandum pauperibus ſuperfluum bonorum ſuorum in neceſſitatibus communibus, & vulgatis; ſed obligatio de qua loquimur extenditur uſque ad partem neceſſarii, cum miſeria extrema eſt, & de pauperum vita agitur. Si ergo unquam pauperum neceſſitas hujus generis eſt, proculdubio in eorum infirmitatibus eſt; quoniam hæ vetant, ne illi ſibi comparent victum, & aliunde pluribus indigent, & in majori verſantur impotentia ſibimet providendi. Ea autem, quibus indigent, nequeunt ipſis ſuppeditari niſi eleemoſynis perſonarum, qui commodiorem vitam ducunt; & ſi hæ illis deſint eleemoſynæ, palam verſantur in periculo vitæ ſuæ. quæ ſecundum Chriſtianæ caritatis regulas præferenda eſt, non ſolum nitori, ac decori ſtatus ſingulorum; ſed etiam illi, quod non eſt abſolute neceſſarium ad propriam vitam alendam; ita ut licet aliquod ferre deberes incommodum, non ita bene veſci, minuſque decenter indui; chriſtiana caritas flagitat, ut pauperum vita his rebus omnibus præferatur: quod ſerio perpendendum eſt, & loco inevitabilis obligationis habendum. Neque objiciat aliquis, ſi pauperes in xenodochio concluſi in majori neceſſitate verſantur, non deeſſe tamen, qui eorum curam gerant, & fundos, unde illi ſubminiſtrentur alimenta; nam præterquamquod fundi ſunt adeo modici, ut vix ſufficere poſſint menſæ eorum, qui actu in illis verſantur; quot ſingulis diebus rejiciendi ſunt, atque expectandum, donec alii locum vacuum reliquerint? Quot etiam ſemivalentes dimittendi ſunt, & tunc cum majori egent ſubſidio, ut penitus convaleſcant? Quanto major eſſet numerus, ſi ſuppeteret unde alerentur? Nonne quoddam beneficii genus eſt illic admitti? Ad id opus eſt amicorum gratia, qui hoc ipſis procurent auxilium; unde oritur quod non ſemper admittuntur qui ſunt egentiores, ſed qui validiores habent ſuffragatores: cum interim divites plerumque ſontes ſint mortis aliorum, eo quod illis non opitulantur.

Obligatio pauperibus ſubveniendi magis urget in eorum infirmitate.

Ratio alia, quæ palam oſtendit officium ægris pauperibus ſubveniendi, magis urget quam alias quaſcumque eleemoſynas erogandi, hæc eſt quod nemo cauſsari poteſt ignorantiam neceſſitatis eorum. Sæpe enim alias neceſſitates non cognoſcimus, neque tenemur cognoſcere; pauperes nonnunquam illas celant præ verecundia; quæ efficit ut duriſſimam ſuſtineant neceſſitatem, quin hoc audeant aperire. Sunt denique qui miſerias ſuas majores ſimulant, quam re vera ſint, & quia nonnulli hac arte utuntur, ad divitum miſericordiam flectendam, ſæpe horum cor induratur veris ceterorum miſeriis? Sed ſatis eſt in xenodochium pedem inferre, ut extremam eorum, qui ibi videntur, agnoſcamus miſeriam; ibi enim non admittuntur, niſi qui omni ſolatio, & ſubſidio deſtituti ſunt. Si Caritas eſſet talis, qualis eſſe deberet in vero Chriſtiano, nulla jam eſſet excuſatio, nullus prætextus, qui a miſeris ſublevandis diſpenſaret. Hæc præberet oculos ad illos, ubicumque deliteſcerent, inveniendos, viſcera miſericordiæ ad eos ſublevandos citra quodvis examen, num eorum miſeria ſit extrema necne, & manus ad opem illi ferendam quocumque verſarentur in ſtatu. Sed ſicuti hæc Caritas, quæ olim Chriſtianos animabat, adeo intepuit: vel ut melius dicam, extincta eſt, quin, ut olim cum manebat adhuc primus fervor, conquirantur, nunc ad vos adducuntur, & in xenodochio congregantur. Illos non agnoſcere non poteſtis: eorum vulnera totidem ora ſunt, quæ loquuntur, & rogant, & deficientibus viribus, quibus ad ædium veſtrarum ſedes obrepant, vos monent de loco ubi ſunt. Eorum neceſſitas, & miſeria vobis minus eſſe debent ignota, quam eorum perſonæ, quoniam exſpectant a providentia, & caritate veſtra. Hac de cauſſa hodierna die interpres ago ſilentii eorum, illis vocem meam commodo, ut cum Apoſtolo clamem. *Induite viſcera miſericordiæ*, (*Ad Col. 3.*) & ſi vobis zelus deeſt, qui fuit quibuſdam viris miſericordiæ pauperes excipiendi in ædibus veſtris, quod ſane feceretis, ſi vobis eſſet perſuaſum recipi filium Dei: ſaltem ferte opem, ut inveniant ad victum neceſſaria in ædibus illis, quas aliena caritas extruxit, ac dividite cum illis meritum actionis adeo ſanctæ aliis eorum neceſſitatibus proſpicientes. Satis magna illorum neceſſitas eſt, & omnes in meriti partem poſſunt accedere.

Ratio alia hujus obligationis.

Alia conſideratio, quæ obligationem hanc reddit arctiorem, hæc eſt quod præterquam quod hoc caritatis officium facilius reddit eleemoſynæ preceptum, determinando locum, & perſonas, quibus peculiariter debetur, ſimul adimplentur reliqua omnia officia, quibus tenemur erga proximum. Et quamvis nequaquam cogitem cancellos zelo veſtro, & caritati ſtatuere, ita in ſe debeant ad hoc unum Caritatis exercitium coarctare; dico tamen hoc adeo late patere, ut quodammodo ceteras miſericordiæ actiones complectatur, quas Dei Filius recenſere dignabitur extremi Judicii die earum vobis ampliſſimam mercedem collaturus. Quoniam per eleemoſynam, quæ illi erogatur, fames, ac ſitis eorum reficitur: *Eſurivi, & dediſtis mihi manducare;* (*Matth. 25.*) neque expectatis, ut vos importuni fatigent, eorumque petitiones, & preces prævertitis: Advenæ ſunt, & peregrini, quos excipitis domi non ſuæ, & quibus alimenta præſtatis; *Hoſpes eram, & collegiſtis me.* (*Ibid.*) Nudos veſtimentis induitis Veſtes, linteamina, & quidquid neceſſe eſt ad frigus propulſandum, ſunt indumenta, quibus Filium Dei in eorum perſona cooperitis. *Nudus eram, & cooperuiſtis me.* (*Ibid.*) Hi ſunt infirmi, quos inviſitis, vel ad quos inviſendos verbis veſtris alios mittitis: *infirmus eram, & viſitaſtis me.* (*Ibid.*) Mortales ſunt in carcere concluſi, vincti catenis longe gravioribus quam ſontes, qui in publicis vinculis detinentur; & vos pro eorum libertate laboratis. *In carcere eram, & veniſtis ad me.* Quot caritatis opera in actione una continentur! Avertat Deus, quod velim modum ſtatuere veſtris eleemoſynis, aut vobis auferre libertatem in electione perſonarum, ad quibus ferendam opem vos caritas urget: audeo tamen aſſerere quod cum non poſſitis illam ſuper egentiores effundere, nullas eſſe eleemoſynas utiliores reipublicæ, Deo jucundiores, & aptiores ad omnes cæli benedictiones promerendas.

De affectata Joannis de Deo inſania ad pœnitentiam agendam.

Fatendum ſane eſt hoc S. Joannis de Deo factum mirum eſſe, neque hominibus vulgo proponendum videri, tanquam exemplum, quod imitentur. Non ideo tamen hinc ſequitur damnandum eſſe; non enim deſunt peculiares viæ, quas oſtendit Deus quibuſdam animabus, quas a ceteris ſecernere vult, & ad ſublimem perfectionis gradum attollere. Qui non iiſdem tenentur officiis, vel non adeo copioſa, uberique gratia ſunt præditi, abſtinere debent ab eorum imitatione, qui majoribus gratiis cumulati ſunt; alioquin ſibi perperam præſidunt, & ſunt temerarii. Verum hoc minime prohibet, quominus ea, quæ ab hujuſmodi viris fiunt, bona ſint, & laudabilia, ſpectatis eorum diſpoſitionibus, & cauſſis, propter quas operantur. Quamobrem non ita facile factum hoc Joannis inſimulandum eſt, neque putandum, affectatam ejuſdem inſaniam probari non poſſe, eo quod noſtris non reſpondeat conceptibus, & ordini communi adverſari videatur: neque mirari quiſpiam debet permiſiſſe Deum, ut Sanctus noſter tot fecerit, quæ in ſpeciem quidem ratione abhorrere videbantur: quoniam ſuprema ejuſdem Sapientia hæc illi indigitaverat, ut ſaluti ipſius cooperaretur; qua in occaſione etiam verum eſt dicere cum Apoſtolo: *Quia quod ſtultum eſt Dei, ſapientius eſt hominibus; & quod infirmum eſt Dei, fortius eſt hominibus.* (*1. ad Cor. 1. 25.*) Generales hæ veritates poſſent procul dubio ſufficere, ne temere judicetur de actionibus, quæ ſunt ſupra rationem noſtram, & ſuper ea omnia, quæ comprehendere poſſumus. Non erit tamen inutile oſtendere hoc Joannis factum non carere exemplis, & complures Sanctos viros hoc ipſum feciſſe; qua in re afferre poſſumus eruditiſſimi Præſulis teſtimonium, qui de alio Sancto verba faciens ait: Scio equidem ſecundum communem regulam loquendo tale factum, non ſolum bonum non eſſe, ſed reprehendendum; nec miror, ſi mundi ſectatores illud redarguant ac vertant in ludibrium. Verum conſiderandum eſt etiam, Spiritum Dei, qui operatur in Sanctis, eos nonnunquam ad illas actiones impellere, quæ, ſint licet abnormes, tamen in ſtultitia Crucis fundantur, quæ omnibus humanæ ſapientiæ rationibus adverſatur.

Godeau in Hiſt. Eccl. 6. Sæculi l. 1. n. 146.

Fide Caritas jubet nos Deum & proximū diligere; conjiciendum, eſt quantus fuerit Sancti Joannis amor in Deum cum tantus fuerit in pauperes.

Non levis momenti quæſtio, alioqui curioſa eſt, utrum quis magis mereatur diligens Deum, an diligens proximum? Sanctus Auguſtinus, cujus ſententiæ fuerunt Conciliorum deciſiones ex duplici hoc amore unum dumtaxat efficit præceptum. Et ſane utrinque par eſſe videtur meritum; & licet Deus unus majorem toto cælo mereatur amorem, quam omnia ſimul creata, & ille unus ſit unice amabilis, tamen adeo bonus eſt, ut ſæpe ſua cum noſtris permiſceat; nam aliquando cetera præcepta ad amorem ſuum refert, & aliquando ad amorem proximi, modo alterum ab altero ſejungit, modo utrumque permiſcet. Attamen ſi dilecti diſcipuli vocem audimus, ille contentus eſt, dummodo proximus diligatur: *Hoc ſi ſolum fiat, ſufficit*: Non ne hoc ipſe etiam Salvator nos docet, non vult, ut ipſa quoque ſacrificia noſtra, & augu-

auguſtiſſima Religionis myſteria interpellemus, ut ſatisfaciamus officiis Caritatis in proximum? *Relinque munus tuum ad Altare &c. (Matth. 5.)* Præfert etiam opera Miſericordiæ honoribus victimarum. *Miſericordiam volo, & non ſacrificium. (Oſee 6.)* Adorabilis Dei bonitas ſua jura abdicantis, & creaturarum ſuarum utilitatem propriæ anteferentis! His innixus principiis aſſerere audeo, amorem, quo Joannes de Deo præferulit erga proximum longe illi glorioſiorem eſſe, quam quidquid propter Deum ipſum operatus eſt. Ejus erga proximum Caritas, ejus amor erga pauperes J. C. illum ad tantum gloriæ gradum provexit.

Facilius eſt eleemoſynā pauperibus erogare, quam illis ſervire.

Non deſunt, qui aliquid ex bonis ſuis pauperibus erogent; ſunt, qui illis collatis eleemoſynis opem ferant; ſed pauci, qui manibus ſuis illis ſerviant, & xenodochium ingrediantur eos conſolaturi. Diſcriminis hujus ratio eſt, quod non difficile eſt eleemoſynas erogare ad pauperes ære juvandos, ubi & gloria eſt, & voluptas, ſed in famulatu, qui illis præſtatur, ſexcentæ ſunt difficultates, & ſexcenta, quæ naturam ipſam videntur avertere. Conſtitutionis noſtræ gracilitas, gravis Xenodochiorum ſuffitus, horror vulnerum, & mortis aſpectus nos perterrefacere poſſunt. Attamen hiſce officiis Joannes de Deo conſecrat ſuas manus, corpus ſuum, valetudinem, ac vitam, & ut majora ex hac virtute merita percipiat, voto ſe adſtringit ad illam toto vitæ ſuæ curriculo exercendam. Deus, cujus Providentia præſertim pauperibus invigilat; Deus inquam, omnibus ſæculis in lucem prodire juſſit homines Caritate refertos, quibus miſerorum curam commendavit. Aliis quidem hoſpitalitatem erga peregrinos commiſit, aliis orphanorum curam tradidit, aliis captivorum viſitationem, & iis, qui majori zelo flagrabant, curam infirmorum. Joannes de Deo certam non obtinuit partem, & Deus, cujus actiones ad unitatem tendunt, in illius perſona omnia varia hæc caritatum genera collegit, ita ut dicere poſſit æque ac Job, ſe tutorem eſſe orphanorum, ſponſum viduarum, medicum infirmorum, hoſpitem advenarum, ſubſidium afflictorum, verecundorum pauperum honorem, patrem, & audeo dicere, pauperum omnium Deum. Quibus addere poſſumus, quod cum ipſe per ſe pauperrimus eſſet, proprias exercuit manus in moleſtiſſimis operibus, factus eſt propola librorum, & ſacrarum imaginum, ut pauperum egeſtati opitularetur, in hoc ſecutus conſilium Apoſtoli ad Epheſios manibus operandum eſſe, ut eorum neceſſitatibus ſubveniatur. *Biroat, aliique auctores nonnulli.*

Fidelium miſericordia utitur vulgo Providentia in pauperum neceſſitatibus ſublevandis.

Credendum non eſt pauperes a Deo derelinqui, cum ab hominibus derelinquuntur. Peculiaris illis invigilat Providentia, & re ipſa eorum egeſtatibus ſubvenit. Sed unum ex præcipuis ſubſidiis, quibus Deus utitur ad eos ſublevandos eſt Chriſtianorum miſericordia & hic ſpiritus Caritatis, quem in Eccleſia ſua inflammat. Hiſce miſericordibus Chriſtianis hoc mandat, ut pauperibus opitulentur: *Tibi derelictus eſt pauper, Orphano tu eris adjutor. (Pſalm. 10.)* Vobis pauperes commodo, in caritate veſtra quieſco, ut orphanis in eorum neceſſitatibus opitulemini. Sed ſi quis unquam extitit Sanctus, qui hoc munere fideliſſime fuerit perfunctus, hic procul dubio S. Joannes de Deo eſt, quem virum miſericordiæ poſſumus appellare, quoniam fuit veluti ſupplementum miſericordiæ Dei, caritate ſua omnibus pauperum neceſſitatibus ſubveniens.

Spirituales pauperum, neceſſitates graviores ſunt.

Si graves ſunt corporales pauperum neceſſitates, ſpirituales tamen ſunt graviores, iiſque conſulere ſummæ neceſſitatis eſt; quam enim graviorem pati poſſunt jacturam, quam animarum Salvatoris ſanguine redemptarum? Pro divitibus multi inveniuntur directores, & confeſſarii; multi illis ferunt opem, & ad bene moriendum auxilio ſunt; verum ut in extrema hora pauperibus ſubveniant, vere dicere poſſumus zelum, & Caritatem primitivæ Eccleſiæ intepuiſſe, quaſi animæ pauperum Filio Dei non ſatis pretioſæ eſſent ac divitum. Hac de re perſuaſum erat Joanni de Deo: quot enim pauperes eduxit de flagitiorum cœno, in quo alte erant demerſi? Quot mortales, qui omnem ſenſum criminum ſuorum abjecerant, ad pœnitentiam excitavit, & ad bene moriendum bonis conſiliis, & adhortationibus ſuis adjuvit? Quot miſeros ſervavit, qui nunquam ſalvi fuiſſent, niſi ingreſſi fuiſſent in Xenodochia, potiſſimum illius illecti caritate? Dicamus ergo illum vere eſſe Apoſtolum miſericordiæ, quia per occaſionem caritatis, quam in eorum corpora exercuit, aliam longe præſtantiorem exercuit in animas.

Viſitationes, quæ obeuntur infirmorum, duplicem habere debent finem, conſolationem eorum, atque utilitatem. Illos conſolari poſſumus eis ſuggerendo pro captu ſingulorum rationes, ut patienter ſuſtineant malum quod illis immittit Deus. Ubi operæ pretium eſt animadvertere, ſemper compatiendum eſſe malis ægrotantium, quin hæc quodammodo iiſdem exprobrentur perperam illis dicendo, quod olim tres illi amici Job, hæc illos ſibi fuiſſe mala promeritos criminibus ſuis; neque enim, ut optime animadvertit S. Gregorius Pontifex, cognoſci poteſt judicium Dei in corporalibus tribulationibus, utrum illas ad probandum, an ad puniendum immitat. Quamobrem afflicto non addenda eſt alia afflictio, ſed hortandus eſt, ut offerat Deo tribulationes quibus premitur, in peccatorum ſuorum expiationem. Hoc ipſum Caritas Joannis de Deo erga infirmos pauperes per caritatem exequebatur, ratus pauperes jam ſatis eſſe miſeros propter morbum, atque pauperiem, quin malis eorum aliud quoque malum accederet longe intolerabilius, quale eſt illis ſua mala exprobrare.

PARAGRAPHUS VI.

Delecti ex Aſceticis, nuperiſque Concionatoribus loci hujus argumenti.

Elogium, & character S. Jo. de Deo.

ECce novum offero vobis heroem Chriſtianum, qui ſibi novum ſtravit iter ad gloriam, qui poſt labores vitæ abſconditæ in ſilentio, & in ſatis obſcuro receſſu tranſactæ in Mundi lucem prodit, homo admirabilis, ſplendidum virtutum omnium exemplar, mortificationis extremæ, ita ut jure vocari poſſit Martyr in ipſa Eccleſiæ pace; ideoque amatus, & in honore habitus ſimul a ſummis, & imis; in aula Regum Hiſpaniæ tamquam Angelus Conſilii exceptus, mortales omnes ſermonibus inflammans, & exemplis ædificans. Homo inquam admirabilis, quem noviſſimis hiſce temporibus Deus ſuſcitavit, ut eſſet pater, & patronus pauperum: Prodigium Caritatis quod inſignem inſtituit Ordinem eo conſilio, ut in fidelium corde refloreſceret hæc virtus, quæ tunc fere extincta erat. Qui legit hiſtoriam vitæ ejus attente agnoſcit ſtatim in illo amorem humiliationum, & laborum, pœnitentiæ, & zelum ad ægris, ac pauperibus ſolatium offerendum, fuiſſe duas dilectas cordis ipſius virtutes, & duos veluti characteres, qui eum reddiderunt perfectum Jeſu Chriſti imitatorem. *Sermo Manuſcriptus.*

Providentiæ Conſilium dantis Eccleſiæ ſuæ Jo. de Deo.

Deus qui Eccleſiam ſuam amat, & attentus eſt omnibus neceſſitatibus ejus, ſemper ad eam miſit homines non communes, ac præſtantiſſimos, qui illam erudirent, ædificarent, eique inſignia virtutis exempla præberent; qui poſſent in illa inſtaurare ſpiritum Sanctitatis, qui illius character eſt, ex quo inter Mundi corrupti labes cognoſcenda eſt. Ita ille re adhuc integra ſuſcitavit Apoſtolos, qui Eccleſiæ Patres fuere, qui eam fundarunt ſuper petræ ſoliditatem, & qui univerſum terrarum orbem luſtraverunt, ut Evangelii lumen effunderent, & gloriam nominis ſui uſque ad terrarum extrema perferrent. Deinceps oriri juſſit in ſinu ejus infinitos omnium ætatum, conditionum, ſexuum fideles, qui ut veritati teſtimonium perhiberent, obviam facti ſunt Tyrannis, minas eorum contempſerunt, & totum effuderunt ſanguinem ſuum ut ædificium arcæ Novi Teſtamenti linirent. Illius quoque eruditioni proſpexit, mittens ad eos Paſtores & Doctores, ſcientia ac pietate præſtantes, qui divini verbi panem fidelibus diſtribuerent. Suppeditavit quoque illi temporibus omnibus ſingulares perſonas, quæ aliis eſſe poſſent exemplo, ut in via virtutis incedant, & quæ zelo, & fortitudine ſua, ac pœnitenti vita Chriſtianos excitarent de ſopore in quo erant, eoſque in juſtitiæ vias revocarent. Ita providentia in lucem edidit S. Joannem de Deo, qui licet noviſſimis tantum temporibus venerit, non ceſſit tamen aliis zelo, & caritate; quia quantum illi, & ipſe laboravit imitatus omnes illorum virtutes, contemnens omnia terræ bona, & Evangelicam paupertatem præferens bonis omnibus, quæ in mundo ſperare poterat ſe conſecuturum. Imitatus eſt fervorem veterum pœnitentium per extremam ſeveritatem, quam exercuit in corpus ſuum; & deſerta nullos viderunt Anachoretas magis humiles, & magis propriæ exiſtimationi mortuos, quam Sanctum hunc, quia ſemper pro virili adniſus eſt, ut ſe ipſum exinaniret, ac ſemet in hominum oculis redderet abjectiorem, & contemptibiliorem. Verum quidem eſt illum operam non dediſſe ſcientiarum humanarum ſtudiis; quoniam dies illius traducti fuere in vitæ mortificatæ pœnis, atque laboribus: ſed non ideo tamen ei lumina defuerunt, & dici poteſt, illum perfecte poſſediſſe ſcientiam Sanctorum, quia gloriæ ſibi duxit toto vitæ ſuæ tempore cognoſcere J. C., & hunc crucifixum, qui veræ ſcientiæ cumulus eſt. *Ex Sancti vita.*

Nativitas S. Joannis de Deo, præſagia futuræ Sanctitatis, & primi greſſus in ipſa Sanctitate.

Neque putetis me initium elogii S. Joannis deſumere ab iis dotibus, quibus ipſum ornavit natura, vel Sanctitatem actionum illius me prodigiis Sanctitatis ejuſdem confirmare. Si argumentum meum per ſe minus locuples eſſet, ex incunabulis ejus Panegyricæ orationis materiem haurirem, vobiſque oſtenderem Joannis de Deo nativitatem cum nativitate Domini nonnullam habere ſimilitudinem. Profecto ignea columna illi ſimilis quæ olim Iſraelitas præceſſit in deſerto, viſa eſt ſuper domum illam, quæ eum orientem excipit. Si olim Angeli nuntiaverunt Paſtoribus nativitatem Filii Dei, celebrarunt etiam Sancti hujus noſtri natalitium diem, & ſicuti oriente Domino S. Simeon prophetavit, non defuit venerabilis vir, qui Prophetiæ Spiritu plenus ab incunabulis futuram Joannis de Deo magnitudinem fuerit vaticinatus. Verum ne miremini: ita agere conſuevit Deus in animas magnas, de quibus magnum aliquod iniit conſilium; in eorum ortu ſemper edidit aliquot non vulgaria portenta, quæ ſunt quaſi felicia futuræ magnitudinis eorum præſagia. Ignea columna, quæ præfuit nativitati Joannis de Deo ſymbolum fuit caritatis ejuſdem, qua aliquando mortalium omnium corda erant inflammanda; & hoc ſignum quamprimum veritas ſubſecuta eſt; vix enim ille rationis particeps factus eſt, cum a creatis quibuſcumque rebus ſuum cor avulſit: Caritas illum bonis ſuis exuit, effecitque, ut ſolum verteret tanquam novus Abraham, in alienigenam terram profectus, ut ibi verum Deum adoraret. Ex ipſis Sancti noſtri incunabilis oſtendit Providentia, virtutis nullam ætatem eſſe propriam; tenerrimam etiam pueritiam poſſe initium præbere ſanctiſſimis actionibus, quandoquidem vix loqui noverat, cum jam parvulos

vulos ſodales ſuos Deum orare, & Evangelicam amare paupertatem docebat. *Sermo Manuſcriptus.*

Dei Providentia in Joannis pueritia.

Presbyter ille, qui ſibi adoleſcentuli Joannis curam depoſcerat, ut eumdem Matritum deduceret, nequaquam proſecutus eſt illum ad ſtatutum uſque finem; cumque vix attigiſſet oppidum, cui nomen *Ourpeſa*, ab illo ſeceſſit, eumque omnino dereliquit. Facinus quidem duriuſculum, ſed cælitus permiſſum, volente Providentia, ut hic puer a teneris annis a familia ſua divelleretur, & ſupra naturales affectus educaretur. Debemus igitur nobiſmet exhibere hunc puerum a parentibus ſuis ſemotum, in terra aliena, ſine ope, qualibet cognitione deſtitutum, & generatim derelictum. Durus quidem hic ſtatus eſt; ſed hæc Dei voluntas eſt, qui ſibi Sanctum vult effingere, cujus character ſit labor, paupertas, humiliatio. Puero ſtatim opem tulerunt pii quidam homines, qui eidem perfugium ad aliquod tempus præbuere. Mox ille ſe addixit famulatui Oppidani cujuſdam ſatis locupletis, a quo in agro præpoſitus fuit ovibus paſcendis; quo in officio meliorem adoleſcentiæ partem tranſegit, ita labori deditus, ut graviſſima & moleſtiſſima ſibi munera depoſceret. In hoc ſtatu hujus adoleſcentis vita erat veluti præſagium futuræ Sanctitatis ejuſdem: nunquam enim viſus eſt quiſpiam illo moderatior, verecundior, obedientior, & in verbis etiam cautior, & non herilibus tantum imperiis, ſed ſi quis quid illi præcepiſſet, ſubjectior. Ferebat cum humilitate exprobrationes, quæ ſibi ingerebantur, undecumque proficiſcerentur. In laboribus aſſiduus noverat tempus ſuum utiliter impendere, ejuſque rationem habere; ita ut herus optimis illius qualitatibus oblectatus, fidelitate vero potiſſimum, plures annos in famulatu habuerit, cum Joannes etiam per ſe hunc ſtatum ſibi utiliſſimum eſſe arbitraretur, quandoquidem ſperabat, ſe hoc pacto a Mundo ſemper abfuturum, ſibique tempus Deo impenſius ſerviendi non defuturum. Et ſane vita, quam illic tranſegit, jugis fuit bonorum operum ſeries: Et profecto veſpere, & mane ſtatas habebat orationis horas, & aliquot etiam diei horas ſucceſſivas nanciſcebatur huic ſanctæ exercitationi impendendas. Quidquid in agris illi occurrebat, occaſionem inde arripiebat laudandi, & adorandi Deum. Rebus in omnibus ſe ipſum mortificabat; jugiter cuſtodiæ ſenſuum ſuorum invigilabat, & quodcumque bonum poterat, exercebat. Poſt aliquot annos dominus ejus moribus ipſius illectus, omnem rei domeſticæ, familiæque ſuæ curam illi contulit, eumque bonorum ſuorum tanquam œconomum inſtituit. Tunc enituit ſolida Joannis pietas: nam quin preces ſuas negligeret, totum ſe contulit ad herilem utilitatem procurandam, quæ palam in dies augeri videbatur. Illud vero præ ceteris animadvertendum eſt, quod inter varias occupationes ſuas aliorum quoque domeſticorum ſpirituali bono vacabat, quod illos præcipuis fidei documentis erudiebat, atque commoda fandi tempora nanciſcebatur, ut Jeſu Chriſto animas eorum lucraretur.

Joannes militiæ adſcriptus a pietate deſciſcit.

Veriſſimum eſt, cordis pietatem nulla re magis intepeſcere, quam ea vivendi ratione, qua milites uti ſolent. Armorum tumultus fere ſemper interiorem animæ requiem perturbat. Prava, quæ ibi cernuntur exempla tentant, & debilitant fortiſſimum quemque; aſſidua agitatio, in qua vivere tenentur milites, efficit ſæpe, ut Dei obliviſcantur, & omnia ſibi licere putent; eo prætextu, quod longe abſunt a locis, ubi juſtitia exercetur. Joannes de Deo miſere hanc expertus eſt veritatem; vix enim in caſtra pervenit, cum aſſueta pietatis exercitia neglexit, ad aliorum mores ſeſe compoſuit, pravorumque exemplorum torrente ſe trahi paſſus eſt. Latam ingreſſus eſt viam, quæ ducit ad interitum. Satis ſit aliquid generatim de hoc argumento delibaſſe, quin ſingula percurramus, hoc tantum fine, ut liqueat, quantæ neceſſitatis ſit illis, qui ſuam ſartam tectam tueri volunt innocentiam, a periculoſis occaſionibus abhorrere. Divina miſericordia jugiter ſuis Electis invigilans, & non permittens, ut in aliqua incidant crimina, niſi ut generoſa ratio, qua ex lapſu conſurgunt, fideles ædificet, eos pœnitentiam agere doceat, eique modum agendi pœnitentiam tradat, non paſſa eſt, Joannem diu in ſordibus ſuis volutari. Quamprimum ille ex infortuniis ſuis in ſe reverſus, ſalutari contritione rediit ad officium. *Ex Sancti vita.*

Auxilium a Beata Virgine illi præſtitum in vitæ periculo illum convertit.

Juſſus a duce ſuo Joannes cum nonnullis commilitonibus turmatim ſeſe conferre, equum aſcendit igneum, a quo in terram deturbatus fuit, ejuſque lapſus adeo gravis, & periculoſus extitit, ut pluribus ex locis manaret ſanguine, & diu motu ac voce caruit. Nullo recreatus ſubſidio, prope fuit ut vitam cum morte commutaret, ſed ubi tandem pauliſper ſeſe collegit, & vidit extremum, in quo verſabatur, diſcrimen, ſurrexit, & in genua procumbens oculis in cælum ſublatis ad Sanctiſſimam confugit Virginem ardenti prece illam exoraturus. Oranti adſtitit Angelorum regina, quæ illum aſpectu ſuo conſolata ſpopondit, ſe illi non defuturam, & dixit: *In poſterum fidelius abi uſitatum munus tuum, tuarumque promiſſionum memento.* Nihil ultra fuit opus, ut Joannes rubore ſuffunderetur, & rediret in ſe, illico pœnitentiam ſinceram ſe acturum pollicitus. Deus, qui illum exercere volebat, eumque magis, magiſque a mundo divellere, permiſit, ut iterum vita periclitaretur ob ducis furorem, qui cum illius curæ commiſiſſet prædæ cujuſpiam de hoſtibus relatæ cuſtodiam, eamque a latronibus auferri ſibi paſſus fuiſſet Joannes; Dux illum plagis ad mortem uſque male mulctaſſet, niſi Providentia, quæ magna de illo conſilia inierat, eoque deinceps uti volebat ad infinitum miſerorum numerum ſublevandum, non permiſiſſet, ut dux alter prioris amicus morte deprecaretur, hac conditione, ut ſtatim armorum profeſſioni vale diceret.

Cogitatio periculorum in quibus erat Joannes illum convertit.

Joannes non ſine miraculo pluribus vitæ ſuæ periculis defunctus ſecum hæc omnia tacitus recogitavit. Conſideravit cum Deus inſigni bonitatis exceſſu vitam illius conſervaſſet, hanc recentem eſſe gratiam, propter quam ſe totum illius ſervituti devovere debebat. Palam intellexit cæcos eſſe mortales, qui tanta aviditate mundum ſectantur, a quo nullam laborum ſuorum mercedem referunt, niſi ærumnas, & calamitates. Sagum abjecit, & ſicuti antea ſecus magnam ferebatur viam, Crucem invenit, ad cujus pedes procubuit, & Salvatori gratias egit, quod ipſum ex tot periculis eripuiſſet. Veniam petiit criminum ſuorum, ac dolor ipſius ita vehemens fuit, ut ex oculis ejus lacrimarum torrentem elicuerit. Profeſſus eſt ſe in poſterum vivere velle vitam prorſus novam. Multa mirabilia ſecum tacitus corde volutavit; & quod mirum videbitur, duos tranſegit dies in hujuſmodi impetu, quin vel cibo, vel ſomno reficeretur. Mox quadam extaſis ſpecie correptus fuit, vel myſtico ſomno, per quem dubitandum non eſt, quominus illi ſignificaverit ſua de eodem conſilia. Præterea, ſicuti olim Deus egerat cum Elia Propheta, & S. Paulo Eremitarum parente, quibus inſigni miraculo panem cælitus miſit in deſertis, ac ſolitudinibus: ita egit cum ſervo ſuo, hoc pacto declarans ſe peculiarem illius curam capere; quod omnino vires ejus reſtituit, effecitque, ut iniret conſilium magis magiſque precibus, & contemplationi vacandi. *Ex vita Sancti.*

Joannes militiæ pertæſus ad domū primi domini ſui redit.

Joannes de Deo ſuæ fortunæ & caſuum, qui in Regis exercitu ſibi contigerant, pertæſus, apud veterem herum ſuum ſeſe recepit; ibi priſtino paſtoris munere perfuncturus, ratus ſe ibi aliquam inventurum eſſe requiem, & facilius ſaluti ſuæ operam navaturum. Verum quamprimum vitæ hujus rationem perhorruit, & ſciens Cæſarem in Turcas bellum gerere, arbitratus eſt, hanc viam eſſe oblatam ſibi divinitus, ut propter Dei amorem aliquid pateretur, ſibique perſuadebat etiam ſe martyrii coronam adquirere poſſe, & hoc pacto præteritæ vitæ labes eluere. Sed pace cum Infidelibus inita, in Gallæciam profectus eſt, ubi audit, matrem ſuam mœrore confectam eo quod ipſius jacturam fecerat, extremum obiiſſe diem; patrem vero ſuum relicto mundo in cœnobium quoddam ſe ſe recepiſſe, ubi ſancte humanis deceſſerat. Nuntia hæc illum permoverunt; ſtatim ſibi exprobrans conſiliorum ſuorum mobilitatem, credidit, ſe propriæ ſaluti melius non poſſe conſulere, quam martyrium apud Mauros inquirendo, qua mente trajecit in Africam. Verum ubi ex Confeſſarii ſui monitis intellexit, conſilium ſuum pro tuenda fide ſanguinem effundendi meram eſſe illuſionem, poſt plurima pericula, quæ in mari perpeſſus eſt, rediit in Hiſpaniam, ac tandem neſcius quid ſibi faciendum eſſet, conſtituit artem profiteri, in qua nihil detrimenti ſubire poſſet conſcientia, & in qua ſuæ erga proximum caritati ſatisfacere poſſet, vendendo ſacras imagines, & libros aſceticos, ut ſibi daretur occaſio excitandi proximum ad pietatem ſermonibus ſanctis, & ſalutaribus. *Auctores varii.*

Joannes ſe fruſtratum videns ſpe martyrii, alterum ſtatuit martyrii genus per vitæ pœnitentis auſteritates.

Joannes de Deo ab exercitu rediens Martyrii deſiderio incenſus fuit, ſibique conquirendam eſſe putavit in regnis infidelium crudelem quidem, ſed propitiam manum, qua ipſe J. C. immolaretur. Siſte gradum innocens Victima, excipit cælum vota tua, ſed eorum effectum non exigit: jucundum illi quidem eſt ſacrificium tuum, ſed aliis te aris deſtinat. Tuere & zelum hunc qui te agit, & ſanguinem quem offers, nihilominus Martyr eris; rigores pœnitentiæ efficient in te, quod tyrannorum ſævitia non fecit: & jugi mortificatione explebis ardorem tui deſiderii caritatis tuæ officiis perfungens. Ita diſpoſuit Deus, ac permiſit, ut Angelus, qui Eccleſiæ ſuæ præeſt, prohiberet Joannem jamjam in Africam trajicere meditantem. Sanctus hic Vir ſuum flevit infortunium, vita ægre utens quam cupiebat amittere, neque aliam nanciſcens conſolationem, quam quotidie moriendi per martyrii genus eo acerbius, quo minus tale videbatur. Etenim quo alio nomine appellari poſſet vita hæc auſtera, & laborioſa, ad quam ſuus fervor illum adegit, efficiens, ut de pagis in pagos, de oppidis in oppida, de Provinciis in Provincias pergeret animas Deo lucraturus? Quo alio, quam Martyrii nomine appellari poteſt jugis illius abſtinentia, jejunium frequens, ſupra modum omnem auſteritas? Quo alio, quam Martyrii nomine vocari poteſt inexplebilis hæc ſitis contemptuum & opprobriorum, eo uſque ut præ gaudio exultaret, ſicubi tanquam mortalium noviſſimus haberetur? Quo alio quam Martyrii nomine nuncupari poteſt patientia hæc, quam inter injurias ſervabat, præbens dexteram maxillam lævam percutienti, ſibique gloriæ vertens pro criminibus, quæ commiſerat, pati; *P. Simon a Virgine, Carmelita, in S. Joannis de Deo Panegyrica Oratione.*

Obedientia Joannis ſuo Confeſſario.

Fidelis hic Servus perfectionem ſuam in hoc poſuit, non ut propriam faceret voluntatem, ſed illam Domini ſui, non ut viam ſequeretur quam illi ſuus amor indigitabat, ſed quam ſuus illi oſtendebat confeſſarius. Seu ad ſublimem ſeſe attollat contemplationem, ſeu ad ſimplicia ſeſe miniſteria ſubmittat, ſemper eodem agitur Spiritu. Mortificationes augendæ ſunt? paret: cohibendæ? adquieſcit; ac ſeſe omnibus, quæ ſibi imperantur, ſubjiciens de propriis diffidit luminibus, ut aliena ſequatur: longe alius a falſis ſpiritualibus, qui ſuæ tantum libi-